

## PRENUMERATA

**Kurjera Warszawskiego**  
raz z dodatkiem porannym:  
w Warszawie: rocznie  
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,  
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-  
cznie kop. 75.  
Za odosłaniem do domu dopłaca  
się miesięcznie kop. 5.  
Na prowincji i w Cesar-  
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie  
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-  
cznie rs. 1.  
Za granicą: miesięcznie  
rs. 1 kop. 50.  
Numer pojedynczy bez doda-  
tku kop. 5; dodatek poranny  
kop. 3.

## KURIER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzi  
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY PIERWSZY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-iej rano do 8-iej  
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-iej rano do 1-iej po południu.

## OGŁOSZENIA

**Reklamy:** za jeden wiersz  
garmontowy albo jego miejsce  
pierwszy raz 25 kop. każdy na-  
stępny raz kop. 20.  
**Nekrologja:** za wiersz 15 kop.  
**Zwyczajne ogłoszenia:** za  
jeden wiersz petitowy albo jego  
miejsce, pierwszy raz 10 kop.  
każdy następny raz 8 kop.  
**Małe ogłoszenia:** za jeden wy-  
raz po 2 kop. każdy raz ogłosze-  
nie minimum 20 kop.  
**Nadesłane:** za jeden wiersz  
garmontowy rs. 1.  
Ogłoszenia do Kurjera przy-  
jmuje także Biuro Rajchmana i  
Frendlera, ulica Senatorska.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517

Najwyżej zatwierdzona d. 18 (30) listopada r. b. Lo-  
terja Dobroczynna na korzyść ludności, zamieszkałej  
w miejscowościach, dotkniętych nieurodzajem.

Dochód z tej loterii, zgodnie ze wskazówkami  
Najjaśniejszego Pana, obróconym być ma za pośred-  
nictwem zakładów dobroczynnych wyłącznie tylko  
na cele dobroczynne dla ludności, zamieszkałej  
w miejscowościach Cesarstwa ruskiego, dotkniętych  
kleską nieurodzaju.

Emisja biletów tej loterii odbywać się będzie na  
zasadzie Najwyżej w d. 18 (30) listopada 1891-go r.  
zatwierdzonego programu o Loterii Dobroczynnej.

Wszystkich biletów wypuszczonych będzie 1,200,000  
serjami po 100 biletów każda, czyli 12,000 seryj od  
nr. 1 do nr. 12,000. Każdy bilet rozdzielony na pięć  
oddzielnych części, czyli kuponów.

Cena biletu oznaczona została na rs. 5, będzie zaś  
na rs. 1. Właściciel biletu, na który padnie wygra-  
na, otrzyma całą sumę wygraną; właściciel kuponu  
od biletu, na który padnie wygrana, otrzyma jedną  
piątą (1/5) część wygranej.

Liczba wygranych wynosi 2,928 na ogólną sumę  
rs. 1,200,000, a mianowicie:

1	wygrana	100,000	rs.	100,000	rs.
1	"	50,000	"	50,000	"
1	"	25,000	"	25,000	"
10	wygranych po 10,000	"	"	100,000	"
15	"	5,000	"	75,000	"
100	"	1,000	"	100,000	"
200	"	500	"	100,000	"
2,600	"	250	"	650,000	"
razem	2,928 wygranych na ogólną sumę			1,200,000	

O terminie mającego się odbyć losowania we  
właściwym czasie zrobione będą ogłoszenia.

Sprzedaż biletów i oddzielnych kuponów od-  
bywać się będzie w Banku państwa, jego oddzia-  
łach i filjach, w oddziałach kasy oszczędności Ban-  
ku w Petersburgu i Moskwie, w biurach zarządu  
pocztowo-telegraficznego i Czerwonego krzyża, w ka-  
sach stacyj dróg żelaznych, w bankach prywatnych,  
w domach bankierskich itd.

O dniu otwarcia sprzedaży biletów w każdym mie-  
ście ogłoszone będzie oddzielnie, łącznie z wymie-  
nieniem tych zakładów, w jakich rzeczona sprzedaż  
odbywać się będzie.

Komitet Loterii Dobroczynnej.

Petersburg w listopadzie 1891.

## IMPRESJONIZM.

(Dalszy ciąg.)

Bądźco bądź impresjonizm jest tu scharakteryzo-  
wany, jako dążenie kolorystyczne — i nie więcej.

W dalszym rozwoju swojej diagnozy impresjoni-  
zmu p. Gerson przychodzi do przekonania, iż cho-  
roba ta, którą przedtem uznał za specyficzny objaw  
neurozy naszego wieku, jest stara, jeżeli niejak świat,  
to przynajmniej, jak sztuka, że oddawna trapiła ona  
ludzkosć.

"Jest-że to użytkowywanie wrażennych  
stron objawów przyrody (to znaczy im-  
presjonizm), na naśladowanie której  
opierają się sztuki plastyczne — czemuś no-  
wem i obecnej dopiero epoce właściwym?  
Rzut oka w przeszłość wystarcza do za-  
świadczenia, że jest ono tak dawnem, jak  
sztuka sama."

I tak: jak świadczy Plinusz, "Apelles wymalował  
burzę", co "stwierdza istnienie obrazów w starożytnej  
Helladzie, odzwierciedlających wrażenia chwili".

Dalej: "Mistrz mistrzów Leonardo da Vinci zaleca  
odtwierzanie wrażeń bezpośrednio z natury branych,  
notowanie wrażeń nawet najprzelotniejszych"; "jed-  
nocześnie Giorgione ulega i poddaje się zupełnie  
wrażeniom chwili", wprowadzając naturę swego kraju  
i zwykłych ludzi do swoich obrazów religijnych.

Potem kierunek cały kolorystycznej szkoły wene-  
ckiej, dalej "światłocieniowe efekty szkoły boloń-  
skiej", a dalej "krajobrazowe sceny Salvatora Rosy

skiej", a dalej "krajobrazowe sceny Salvatora Rosy  
w sile wrażliwości autorów miały źródło, a wyda-  
wały w rezultacie na silne wrażenie obliczone malo-  
widła".

"Było więc tych prac wrażeniowych (niby im-  
presjonistycznych) немало we Włoszech w XV  
i XVII w. wieku, a były też i na północy wśród ge-  
njalnych holendrów".

"Najgenialniejszy z nich Rembrandt mnóstwem  
portretów i obrazów dowodzi, że szukał odwzorowa-  
nia wrażeń świetlnych" itd. i dalej aż do Delacroix  
i Milleta, którzy, choć nie tak dawni, należą jednak  
do poprzedników dzisiejszych impresjonistów. Sło-  
wem, najporządniejsi ludzie, najpoważniejsze firmy  
artystyczne, mistrze nad mistrzów holdowali od naj-  
dawniejszych czasów impresjonizmowi!"

Zdawałoby się, że po takim rodowodzie p. Gerson  
nie powinien już załamywać rąk nad losem sztuki,  
nie powinien cieszyć się z przewidywanego upadku  
impresjonizmu, a pozostać raczej w tej roli obrońcy,  
którą z takim materiałem dowodowym grać rozpo-  
czął...

Nic z tego!

"Na szczęście, cieszy się p. Gerson, zdrowy po-  
gląd na zadanie sztuki przeważał w całej Europie..."  
i kończy: "A jeżeli dziś jeszcze impresjonizm wła-  
ściwy, polegający na zestawieniu kilku barw, dają-  
cych w istocie bardzo prawdziwe (jak u Besnard'a),  
choć nazbyt ogółowe wrażenia chwili w przyrodzie  
lub światła na postaci człowieka, bywa przedmio-  
tem niezadowolonych pochwał albo nagród wysta-  
wowych, to z pociechą zaznaczyć należy, że sukcesy te  
przez istotnie pojmujących zadanie sztuki uważane są

głębokiego, czy może wznieść rzeczona latarnię morską?  
Z Florencji i Rzymu odpowiedziano po kolei, że krok  
rządu austriackiego przyjętym będzie z wdzięczno-  
ścią, jako istne dobrodziejstwo dla marynarzy.

Gdy na podstawie takiego kompromisu dyplo-  
matycznego Austria swą latarnię na grzbiecie Pe-  
lagosy wystawiła, w mapach i podręcznikach geo-  
graficznych zaczęto powszechnie obie wysepki zali-  
czać do Austrii, a mianowicie do jej nadmorskiej  
prowincji Dalmacji. Teraz dopiero dowiedział się  
o tej krzywdzie, wyrządzonej Włochom, Imbriani  
i od miesiąca robi w parlamencie piekło markizowi  
Rudiniemu.

Trzy sekcje belgijskiej izby deputowanych przy-  
jęły traktat handlowy z Niemcami, trzy inne go od-  
rzuciły. W sekcjach tych głosowało za traktatami  
22 deputowanych, 21 przeciw, a 12 wstrzymało się  
od głosowania. Belgijska "druga izba" liczy 138  
członków; głosowanie w sekcjach, w którym uczest-  
niczyło 55 deputowanych, nie daje przeto miary o  
widokach przyjęcia lub odrzucenia traktatów w peł-  
nej izbie. To pewna jednak, że w Brukseli toczy  
się żywa agitacja pod hasłem cel protekcyjnych i że  
wnioski w tym duchu postawione będą w izbie. Wnio-  
ski upadną, gabinet Beernaerta zrobi w razie po-  
trzeby z przyjęcia traktatów kwestję gabinetową,  
a pod taką groźbą większość z pewnością zatwierdzi  
wszystko.

Z depeszy, wysłanej przez wikariusza apostol-  
skiego Mandzurji, msgrą Budgeersa, z portu New-  
Chwang do przełożonego seminarjum belgijskiego  
w Szeut pokazuje się, że razia, dokonana na chrze-  
ścjanach w okręgu chińskim New-Chwang, była o  
wiele okropniejszą, niż z dotychczasowych bialety-  
nów wnosić należało. Wymordowano tam przeszło  
1000 chrześcijan.

Abby zapobiedz ruchowi rewolucyjnemu, który wią-  
że się najściślej z ruchem antychrześcijańskim, rząd  
chiński powziął miał plan szeroki, radykalny, prze-  
znaczony ku temu, aby położyć kres terroryzmowi  
prowincyj Hunnan i Anhui, które posiadały dotąd  
militarny monopol, to jest prawo dostarczania woj-  
ska. W celu złamania tego zakorzenionego a szko-  
dliwego dla państwa niebieskiego przywileju, mają  
na wiosnę zarządzić pobór wojskowy na wielką  
skalę w innych prowincjach, położonych nad Jang-

jako efemeryczne i nie mające doniosłego wpływu na  
rozwoj sztuki."

I po zagotowaniu takiej kaszy, z nieporównaną  
skromnością przypuszcza, że nie jest "dosyć zrozu-  
miałym dla ogółu krajowego".

Skromność zbyt uczciwa!

Niemna pod słońcem czytelnika, dla któregoby ta-  
kie zrucenie na kupę tyłu sprzeczności, tyłu niekon-  
sekwencji, tyłu wzajemnie wyłączających się przeci-  
wienstw, tyłu twierdzeń i tyłu zaprzeczeń i tyłu ga-  
tunków wrażeniowości mogło być choć trochę zrozu-  
miałem.

Na szczęście dla zwykłego czytelnika, nie bada-  
on tak starannie estetykę, jak to musi czynić kry-  
tyk krytyków, chcący bądźco bądź sumiennie zdysse-  
kować dany sobie do zdefiniowania okaz.

Niech nikt nie myśli jednak, że to ciągle przesia-  
dywanie w prosektojum krytyki jest tak bardzo  
zabawne; czasem naprawdę nie śmiech, ale wstępn  
i złość porywa wobec tego, co się u nas o sztuce pi-  
sze. Lecz mniejsza o to.

Pomimo radości, jaką go napelnia myśl, że impre-  
sjonizm jest jednodniówką bez przyszłości, która  
niebawem zginie, p. Gerson jeszcze raz daje nastę-  
pnie przykłady impresjonizmu, o którym znowu mó-  
wi z uznaniem i wszystko to dla wyjaśnienia "kraj-  
owemu ogółowi", czy ma się cieszyć, czy martwić  
z impresjonizmem!

"Wrażeniowcem najczystszej wody był, mało dziś  
malarstwem zajmujący się, estetycznie wysoko wy-  
robiony, obdarzony najdoskonalszymi przeczuciami  
piękną, Adam Chmielowski". I dalej tak mówi o  
Chmielowskiego obrazie: "całość w barwach tak ro-



tas-Kiangiem. Prowincje te wówczas, posiadając własne wojsko, będą mogły utrzymać u siebie snadniej tak pożądany pokój, klócony dotąd przeważnie przez Hunanów, czujących swą militarną wszechwładzę.

Znawcy stosunków chińskich zapewniają wszelako, że plan rządu pekińskiego wywoła silniejsze jeszcze wrzenie rewolucyjne w Chinach, aniżeli dotychczasowa tolerancja monopolu wojennego prowincyj Hunan i Anhui. Br. Z.

## Ziemia i jej odłuzienie.

V.

P. Bloch nie ogranicza się na wykazaniu potrzeby rozparcelowania części dóbr większych, oraz na skreśleniu planu, jak tę sprawę poprzeć i przeprowadzić można było, on rachunkiem dowodzi, że istnienie finansowa możliwość uskutecznienia jego myśli.

Ponieważ trwałe uregulowanie stosunków gospodarczych wśród własności większej, wymaga sprzedaży przynajmniej miliona mórg, t. j. licząc po rs. 30 morgę, 60 milj. rs.; przypuściwszy zatem, że Towarzystwo kredytowe czy Bank dadzą 30 milionów, to jeszcze pozostałych drugich 30-tu drobni nabywcy nie mają; gdyby jednak mogli zaciągnąć pożyczkę na swoje nieodluzone grunty, suma ta łatwo by się znalazła.

Autor, opierający się zawsze na dowodach cyfrowych, które w tego rodzaju kwestjach są ostatecznie najpewniejszymi dowodami, wykazuje, że Królestwo posiada na ten cel wystarczające zasoby, ponieważ ma dostateczną liczbę nabywców i dostateczny obszar do oparcia na nim kredytu. Dziś już bowiem, drobna własność włościańska i niewłościańska, objęta i nieobjęta Ukazem, liczy w Królestwie więcej niż 10 milj. mórgów, zatem co do zabezpieczenia owych 30 milionów, obawy najmniejszej być nie może.

Drobna własność, jak to już autor wykazał poprzednio, tam, gdzie mówił o „Parcelacji i parcelantach” nie objęta tabelami likwidacyjnymi, liczyła w r. 1878-ym właścicieli 67,698, posiadających 1231 tysięcy mórg. Przez następne lat siedem (1878 do 1885) ruch parcelacyjny rozwijał się niezmiernie żywo; potem zaś, po r. 1885-ym, chociaż osłabł, zupełnie jednak nie ustał, czyli, licząc bardzo umiarkowanie, od r. 1878-go do bieżącej chwili, wartość ziemi posiadanej przez drobnych właścicieli, wzrosła o 30 milj. rs. nie biorąc pod uwagę pustek i nieużytków, które z wzrostem lat nabywają coraz większej wartości.

Tym sposobem nawet po za granicami ziemi nadziałowej, autor otrzymał wartość całkiem wystarczającą do oparcia 30 milj. pożyczonych. A na tem nie koniec. Jeżeli przypuścimy, że pożyczka mogła być udzieloną tylko na połowę tej ilości i to po 30 rs. na morgę, to już nam wypadnie 18 milj. z górą.

Towarzystwo kredytowe, wedle § 91-go ustawy, może dawać pożyczki na osady, posiadane na podstawie ukazu z r. 1864-go, jeżeli obejmują przynajmniej 90 mórg. Danych na obliczenie własności

włościańskiej od 90-iu mórg w źródłach istniejących, znaleźć nie można, zaś w gospodarstwach włościańskich, przenoszających 100 mórg, statystyka urzędowa naliczyła 26,000 mórg. Przyjąwszy więc tę normę, co wyżej, otrzymamy, że Towarzystwo samo mogłoby na gospodarstwa chłopskie, przenoszące 90 mórg, udzielić znowu mniej więcej milion rubli. Dalszy ciąg wszelkie tegoż paragrafu pozwala na osady, których część składa się z ziemi kupionej, a część z nadanej w r. 1864-ym, dawać pożyczkę, chociażby one nie dochodziły 90-iu mórg, a jedynie ograniczenie stanowią tu 500 rs., będące minimum udzielanych przez Towarzystwo pożyczek. Od czasu ukazu, tylu już włościan przykupiło ziemi, że obecnie bardzo znaczna część ziemi nadziałowej, nawet rozbitej na gospodarstwa mniejsze od 90-iu mórg, może być, w duchu owego paragrafu, zastawem dla pożyczki Towarzystwa.

Słowem, do uregulowania sprawy ważnej, zawierającej może zupełny ratunek dla rolnictwa i pomysłną przyszłość ekonomiczną dla kraju, nie brakuje nic, przeszkody żadnej zewnętrznej dopatrzeć niepodobna.

Słuszności tym ostrzegom nikt ohyba nie odmówi. Ale na tem skończyć się nie powinno. Jeżeli to, co p. Bloch mówi, jest prawdą, a być nią bardzo może, bo to wniosek wyciągnięty skrupulatnie z dużej liczby danych przez umysł bystry i wytrwały, otóż jeżeli to prawda, należy ją wziąć do serca silniej, niż drobne sprawy życia codziennego.

K. W.

## Wiek człowieka.

Żle z nami. Baczność!—woła statystyka. Podczas gdy jeszcze w początkach szóstego dziesiątka lat stulecia naszego przeciętny wiek człowieka obracał się między latami 33 i 34, dziś spadł do 28 iu.

Nietylko więc moralnie upadamy, ale i fizycznie, a pod tym ostatnim względem my, „cywilizowani”, daliśmy się najdłuższej wyprzedzić bestji, która lata swoje najnormalniej przeżywa.

Buffon, a za nim wielu innych badaczy, zauważyli, iż pomiędzy okresem wzrostu zwierząt a trwaniem ich życia istnieje stosunek 1 : 7, t. j. że ogół bytu każdego osobnika równa się siedem razy wziętemu periodowi ich wzrostu.

Np. koń rośnie do trzech lub czterech lat, osiąga zaś wieku 26—28-ju. Jeleń rośnie do lat 5-ju, a żyje do 35. Wielbłąd rośnie do lat 7-ju, żyje zaś do 50-ju. Nasza mysz zwyczajna „dorosła” bywa po 8-ju miesiącach, żyje zatem od 4—6-ju lat, jeżeli oczywiście kota, pułapki lub truciźny nie spotka na drodze. Prawo stosunku powyższego panuje w całym świecie zwierzęcym.

Człowiek jedynie stanowi tu wyjątek. Perjod wzrostu trwa u niego do lat 20-tu, żyćby zatem powinien około 140 tu, wypadki jednak podobnej długowieczności wśród miliardów istnień ludzkich jakże łatwo daby się policzyć.

A oto, co dalej twierdzi statystyka: Na tysiąc ludzi stu zaledwie sięga wieku 70 lat, zaś na 3,000 jeden tylko ponad dziewięćdziesiątkę przechodzi.

Statystyka stwierdza również, że niemal połowa ludz-

kości zamiera we wczesnym dzieciństwie, skutkiem czego procent 70-letnich starców zdawia się stosunkowo. Czy istniały czasy, w których przeciętny wiek człowieka do 140 lat sięgał, przesądzać trudno.

Pismo św. w „Pięcioksięgu” Mojżeszowym wspomina nawet o życiu, 960 lat obejmującym, nie podaje jednak, zdaje się, czasu trwania lat owych. W nowszej epoce zanotowano dwa tylko wypadki wieku, równającego się niemal 175 latom Abrahamowym: dwaj Anglicy: Tomasz Parre i Sankins żyli: pierwszy 158, drugi 169 lat.

Pozatem ze wszelkich źródeł historycznych płynie pewność, iż ludzie minionych epok długowiecznością nie różnili się znacznie od dziś żyjących. Niestety, trudno jednak zaprzeczyć, iż społeczeństwa cywilizowane względnie tylko cieszą się zdrowiem. Odbiegliśmy znacznie od normalnych warunków bytu i każdy z nas nosi w sobie mniej więcej utajony zaród choroby, odziedziczony szeregiem pokoleń, jakąś słabością organizmu, która nam w końcu z pomiędzy listy żyjących wykreśla.

Jak rzadkim wśród nas bywa wiek 80—90 lat, tak też i rzadko umiera kto śmiercią naturalną, t. j. zasypia spokojnie po zupełnym wypaleniu się lampy życia.

Aby ziemi o ile możności zapobiedz, trudno oczywiście za radą Rousseau'a i kilku innych, wszelką biedę tak fizyczną, jak i moralną wyprzedzających z precyzją, starać się o powrót do przedhistorycznego stanu dzikości, lekarstwo to niemożliwe, organizm ludzki nie zniósłby go z pewnością; na innej jednak drodze coś przecie ku lepszemu zdziałać można.

Jedną z głównych przyczyn powiększenia się wśród nas śmiertelności jest bezspornie panująca dziś gorączka życia, niegasnące nigdy pragnienie zużywania go i nadużywania, z hasłem niemal na ustach: *après nous le déluge*.

Zarabiać bez pracy, używać bez straty czasu najmniejszej, być przedzie, być przedzie z przyjemnością, aż do kresu. Niby lokomotywa pędząca całą siłą pary od stacji do stacji, tak my poprzez obowiązki i wyższe cele życia pędzimy od uciechy ku uciechu, w połowie drogi już śmierć spotykając.

Gorączce tej skutecznia wtrąca ciężka dziś walka o byt, zmuszając każdego do wywalezania sobie z trudem miejsca, którego z każdą chwilą mniej bywa wolnego. Dwie te wszelkie okoliczności ogólniejszej są, społecznej natury, zbiorowemu też tylko środkami daby się usunąć, nam zaś chodzi jedynie o zło dotykające jednostek, które ta ostatnia przy pomocy lekarza zwalczać jest w możności.

Chodzi tu przede wszystkim o dokładne zbadanie własnego organizmu, o zaznajomienie się z wszelką jego stroną ujemną, słabością i urządzeniem życia swego, zgodnie z wymaganiami osobistej czysto higieny.

Poznaj siebie samego!—hasłem winno być każdego, nietylko ze względu na stronę duchową swego „ja”, ale również dobrze i fizyczną.

A pozatem, zbywając z konieczności temat obszerny wielce ogólnikiem, wyrażamy go radą: umiarkowania, umiarkowania i jeszcze raz umiarkowania wszędzie i zawsze, tak w pracy, jak i wypoczynku, tak w trudach, jak i zabawie.

Puls życia naszego niechaj bije równo, spokojnie, czyż bowiem nie zaleca tego statystyka, wynika ni swemi stwierdzając, iż wśród różnych zajęć człowieka, farchy, im spokojniejsze, że się tak wyrazimy, tem dłuższem darzą życiem.

I tak: duchowni (szczególnie katolicy) i rentjerzy na

mantycznie była harmonijną, pociągającą i w malarzeniu wprawiającą, że budziła istotnie uczucia do rozmarzenia miłosnego zbliżone”. Czegóż można więcej od obrazu, przedstawiającego „Ogród miłości”, żądać; jeżeli dodam, że p. Gerson ma zupełną rację, twierdząc, iż Chmielowski „był kolorystą o poczuciu barw tak wybornem i niezachwianem, jakie się rzadko napotykać zdarza”, to zdaje się, że impresjonizm, mając takich przedstawicieli, może być uznany za kierunek niesłychanie dodatniego i wysokiego znaczenia w sztuce.

P. Gerson mówi jeszcze o Chelmońskim, o Wyczółkowskim, o Alchimowiczu, jako impresjonistach i o wszystkich mówi z wielkimi pochwałami, sympatją i uznaniem. Zdawałoby się więc, że p. Gerson znowu pogodził się z impresjonizmem. Bynajmniej! gdyż oto co znajduję u dołu tejże samej strony:

„Koloryt, zestawienie pewnych barw pięknych i wrażenie czyniących, nie ma trwałości wiekowej; a tem mniej mieć ją może im sztuczniejszych i bardziej skomplikowanych sposobów użyto do wydobywania wrażalności barwnej. Wszelkie ściemnienie lub zblednienie kolorytu odejmuje tego rodzaju malowidłu od razu całą jego wartość. Jeżeli tedy nie towarzyszą zaletom barwności inne gruntowniejsze przymioty: myśl, uczucie, piękno postaci, zachwyt budzić zdolne, to dzieło sztuki, które o tyle niem jest, o ile duchową może mieć trwałość—staje się mizerną efemerydą o życiu na lata policzonem.

Oto wrażalności barwnej słaba strona.”

To już jest szczyt! Jeżeli to jest słabą stroną kolorystycznych kierunków—to jest najsłabszą zarazem w dowodzeniu p. Gersona.

Wiele wartości artystycznej dzieła sztuki jest zależną od trwałości materiału, z którego ono jest zrobione? P. Gerson chyba nie wie, że wobec czasu i rozkładowego działania sił przeróżnych niema nic, absolutnie nie trwałego. Marmury Partenonu, według tej estetyki, „stają się mizerną efemerydą”, ponieważ nie oparły się uderzeniom kul tureckich! Ile wieków trwania jest dostateczną legitymacją do prawa istnienia dzieła sztuki i jakiej kauzacji należy żądać od talentów, które rzucają się do twórczości w kierunku kolorystycznym?

Jest to ostatni nabój, skierowany przez p. Gersona w stronę tego, co on nazywa impresjonizmem.

Dalej przechodzi do najgorszego przejawu chorób estetycznych: do wibryzmu.

„Cóż jeszcze dodać można o tem małym zboczeniu, o tej galazce impresjonizmu rakiem dotkniętej, która w Paryżu nosi nazwę wibryzmu, nie znajdującą w impresjonistach prawdziwych ani naśladowców ani epigonów?”

„Cóż to jest ów wibryzm? jaka jego zasada?... Claude Monet oparł się na tem, że każdy połysk światła rozkłada się na barwy tęcze, a wzięwszy z nich trzy: żółtą, czerwoną, zieloną i niebieską w połączeniu z białą (więc pięć — nie trzy?), jako reprezentującą blask, każdą barwę krajobrazów świata z trzech (chyba pięciu) punkcików tych barw składa.”

A zatem wibryzm pana Gersona jest nieczem innem, tylko impresjonizmem p. Jankowskiego, który, jak

z tego widać, dał się p. Gersonowi wyprzedzić o cały jeden wyraz!

A szkoda! bo wyraz to dobra rzecz!

*Don eben mo Begriffe fehlen,  
Da stellt ein Wort zur rechten Zeit sich ein,  
Mit Worten lässt sich trefflich streiten,  
Mit Worten ein System bereiten,  
An Worte lässt sich trefflich glauben,  
Von einem Wort lässt sich kein Iota rauben.*

Uczy Mefisto i dobrze czy!

Ponieważ diagnoza p. Gersona różni się tylko nazwą, nadaną chorobie, od diagnozy p. Jankowskiego, oczywiście więc impresjonisci tego ostatniego są wibrystami pierwszego.

„Zwolenników wibryzmu posiada i polskie malarstwo.

„Naszym młodym artystom: pp. Pankiewiczowi i Podkowińskiemu, podobała się ta nowość. W przekonaniu: że tą drogą dojdą do wyrażania jasności dnia lepiej, uprawiają tę eksperymentację, doprowadzając ich do absurdów plastycznych.

Przekonałby się mogli o tym absurdzie bardzo łatwo — poucza p. Gerson — wypadłoby tylko krajobraz, wymalowany owemi cętkami od fotografować i porównać go z fotografią tej samej miejscowości, zrobioną z natury. Jeżeli ten sposób roboty ma istotnie w sobie wielkiej prawdziwości przymioty, obie fotografie będą z sobą zgodne.”

Powołując fotografię do świadczenia przeciw wibrystom, p. Gerson postąpił bardzo nieopatrnie.



emeryturze dosięgają przeciętnie 60-letniego życia, urzędnicy, leśnicy, gospodarze—61, lekarze, nauczyciele już tylko 56 itd.

Kant i Hufeland radzą temperament sangwiniczny miarkować flegmą, aby w zrównoważeniu się tem wzajemnem, równowagę życia zdobyć, miłuje ono bowiem tylko tych, którzy mu się równem wyplacają miłowaniem.

(=)

## Od administracji

**Z powodu kończącego się kwartału I roku, uprzejmie prosimy sz. prenumeratorów o wcześnie odnowienie przedpłaty na rok przyszły 1892-gi, od tego bowiem zależy regularny odbiór naszego pisma.**

## WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

== *Birż. wied.* donoszą, iż p. minister finansów naznaczył na czas od 13 stycznia do 13-go kwietnia 1892 r. następujący kurs do zamiany na złoto rubli srebrnych, rubli kredytowych, oraz drobnej monety srebrnej i miedzianej przy opłatach celnych: 1) za rubel srebrny—70 kop. w złocie i 2) za rubel kredytowy lub w bilonie srebrnym i miedzianym—60 kop.

== *Nowosti* donoszą, iż do ministerjum spraw wewnętrznych wniesiono podanie prowizorów i pomocników aptekarskich o utworzenie w Warszawie, niezależnie od istniejącego Towarzystwa farmaceutycznego, oddzielnego stowarzyszenia pomocników aptekarskich i prowizorów.

== P. minister finansów pod datą d. 17-go b. m. zezwolił na przewóz *transito* zboża przez komorę celną w Nowosielcach z Austrii do komór celnych Ungeny, Wołoczyska, Radziwiłłów woł., Grajewo i Sosnowice.

== W Odessie, jak donoszą dzienniki tamtejsze, otrzymano następującą odezwę amerykańskiego "Towarzystwa wywoływania sztucznego deszczu": "Towarzystwo wywoływania sztucznego deszczu, pozostające pod opieką praw stanu Kanzas, nabyło na wyłączną własność sposób wywoływania deszczu sztucznymi środkami i po wielu dokonanych próbach doszło do przekonania, iż sposób ten stanowi cenne odkrycie. Towarzystwo ukończyło już swoją organizację i gotowe jest wchodzić w układy z syndykami oraz instytucjami, w celu sprzedaży swych praw dla oddzielnych miejscowości. Wobec obszernej rozmiarów tych powierzchni ziemi, gdzie korzystać mogą z naszych usług, postanowiliśmy nadać oddzielnym syndykatom lub instytucjom z pewnymi ograniczeniami prawo stosowania naszego sposobu przynajmniej w dziesięciu prowincjach. W ten sposób różne miejscowości mogą korzystać z dobrodziejstwa sztucznego deszczu w r. 1892-im, jeżeli zechcą poczynić odpowiednie przygotowania w ciągu zimy. Obowiązujemy się za pośrednictwem naszych agentów dowieść doświadczenia skuteczności naszego sposobu w danej miejscowości i w da-

gdz fotografia bynajmniej nie stoi po stronie oskarżyciela.

Fotografia nie tylko z obrazu impresjonistycznego lub wibrystycznego daje obrazy fałszywe, fotografia z natury jest również fałszywą. Preparat powlekający kliszę jest w różnym stopniu wrażliwy na działanie rozmaitych kolorów. Wskutek tego bardzo nawet ciemna plama błękitna wychodzi na fotografii jaśniejszej od najjaśniejszej plamy żółtej lub czerwonej, od najjaśniejszego tonu pomarańczowego. Fotografia wskutek tego daje często całkiem prawie inne wrażenie modelacji, tonu i stosunku plam lokalnych, niż to jest w naturze. Słoneczne naprzykład oświetlenie na śniegu, tak ślepiące i tak kontrastowe w naturze, ginie całkowicie w fotografii, wskutek tego, że cienie zabarwione refleksiem błękitnego nieba nie wychodzą w niej wcale. Cóż mówić o efektach zachodzącego słońca i w ogóle wszelkich innych efektach, przy których w naturze jasne części obrazu są zabarwione tonami ciepłymi, żółtymi, a ciemne zimnymi, błękitnymi. Podobnie kolorowe plamy przedmiotów, składających obraz w naturze, dla tej samej przyczyny dadzą całkiem inne efekty stosunków natężenia światła, niż na fotografii.

Słowem, jeżeli fotografia świadczy przeciw wibrystom, to niemniej źle świadczy w tym wypadku przeciw tej jedynej prawdzie, jaką możemy uznać za bezwzględnie — przeciw naturze.

Nie trzeba też zapominać, że malarstwo posługuje się innymi, niż natura, środkami dla wywołania tych samych efektów. Że fikcyjna przestrzeń, światło i harmonia zdobywa się za pomocą środków, które ludzie wynaleźli, które się ciągle do pewnego sto-

nym czasie. Gotowi jesteśmy chętnie prowadzić korespondencję z temi miejscowościami, które zainteresują się naszą ofertą i pragną zapoznać się z warunkami. Należy dokładnie opisać daną miejscowość i oznaczyć jej powierzchnię."

== *Warszawski Dziennik* pisze, że niedawno temu donosił, jakoby z powiatu tureckiego emigrowało w październiku do Brazylii dziewięć rodzin. Obecnie naczelnik tegoż powiatu wyjaśnia, że emigracja w powiecie tureckim od czasu powrotu emigrantów, którzy w Brazylii nie znaleźli tego, czego się spodziewali, zupełnie ustała. Co do owych 9-letnich rodzin, istotnie z gmin Tokary i Kowale Pańskie wydalili się one niewiadomo dokąd, jest jednak prawdopodobieństwo, że, jak to jest w zwyczaju u włościan tej okolicy, udały się tylko potajemnie za granicę na robotę.

== *Warsz. Dziennik* donosi, że w d. 17-y b. m. przez punkt pograniczny w Granicy powróciło do kraju kilku emigrantów z Brazylii. Powrócili mianowicie: pochodzący z powiatu makowskiego, gubernji łomżyńskiej, Jan Kiljański z żoną i dwojgiem małoletnich dzieci, zaś z powiatu kolskiego, gubernji kaliskiej, Ignacy Józefowicz z żoną Apolonją, dorosłym synem i córką. Wszyscy oni odstawieni zostali do naczelnika powiatu będzńskiego, z kąd odesłani będą na miejsce pochodzenia.

== Przedsiębiorca oczyszczania miasta, Naftal Front, jak donosi *Gaz. polic.*, unikając, podobnie jak lat zeszłych, należytego wykonywania przyjętych obowiązków, zaczął oczyszczać tylko środek miasta, uprzątania zaś ulic, położonych na krańcach, prawie zupełnie zaniedbał. Tak niesumienne traktowanie warunków kontraktu, potwierdzone przez sporządzone na Fronta 124 protokoły, może szkodliwie oddziaływać na sanitarny stan nieoczyszczanych dzielnic. Wskutek tego p. oberpolicmajster uznał za konieczne wzmocnić nadzór organów policji nad prawidłowym oczyszczaniem wszystkich ulic i dlatego polecił pp. komisarzom codziennie ulice oglądać i w razie dostrzeżonego nieporządku bezzwłocznie sporządzać protokoły i tegoż dnia wieczorem przysyłać je dyżurnemu urzędnikowi, w celu wydania dalszych rozporządzeń.

== W dzisiejszej *Gaz. polic.* zamieszczono, co następuje: "W liczbie środków przedsięwziętych dla zapobieżenia przestępstwom, zalecałem wielokrotnie pp. komisarzom cyrkulowym, aby zwrócili baczną uwagę na kontrolę rządzców domów, prowadzących meldunki, oraz stróżów, przy pomocy których ukrywają się podejrzanym osobom, a czasem znani złodzieje, mający pobyt w Warszawie wzbrowiony. Tymczasem, przy śledztwach prowadzonych w skutek dokonywanych kradzieży i przy ujęciu złodziei, nawet w ostatnich czasach skonstatowano szereg faktów, że złodzieje przemierzając w Warszawie w ciągu mniej lub więcej długiego czasu, byli ukrywani w różnych domach bez meldunków. I tak, niedawno, w mieszkaniu Ziemnowódzkiego (Tamka nr. 44) przez organy policji śledczej zostali ujęci znani złodzieje: Teodor Jamiolkowski i Wincenty Waliński z rzeczami skradzionymi pod nr. 28-ym na Nowym-Swiecie i pod nr. 20-ym na Aleksandrji,

pnia zmieniają i doskonałą. Żaden też obraz kolorowy nie może na fotografii wyglądać ani tak, jak natura, ani zdawać się takim, jakim jest w oryginale. Żaden, od najnormalniejszych w kolorze do najbardziej zapędzonych w rude cienie lub fioletowe czy błękitne refleksy. Owszem, jest prawdą, absolutnie przez doświadczenie stwierdzoną, że najtrudniej jest otrzymać dobre fotografie z obrazów doskonałych pod względem koloru.

Fotografia więc nie świadczy za p. Gersonem, który pomimo to nie traci spokoju i zachowuje się wobec wibrystycznego raka z godnością.

"Wpatrzeni w ideę dalej po za chwilową neurozę współczesnych, uważamy ją za przemijającą gorączkę sensualizmu; wierzymy zaś w zwycięstwo idei, zdrowego rozsądku i prawdziwej miłości prawdy wszechstronnej tak dalece, że cała wrzawa, rozlegająca się około tej mody, około tego, co sięga po miano „nowego idealizmu", nie przeraża nas, ani nie odejmuje spokoju."

mówi p. Gerson, i sam się dziwi i pyta, z kąd mu się ten spokój bierze:

"Czy to siła przekonania? czy mała wrażliwość na aktualność położenia? czy idealistyczne zaślepienie?... Nie wiemy..."

Ja też nie wiem, to pewna jednak, że ten spokój jest zupełnie na miejscu, wibryzm bowiem p. Gersona, czyli impresjonizm p. Jankowskiego, ma w sobie pierwiastki bardzo zdrowe, bardzo cenne i pierwszorzędne dla sztuki malarskiej doniosłości.

(D. c. n.)

Stanisław Witkiewicz.

przyczem stwierdzono, że o ukrywanych złodziejach wiedział stróż Ignacy Dąbrowski. Ze względu na powyższe wyłączone okoliczności, polecam komisarzowi cyrkulu Nowego-Swiata zobowiązać właściciela domu pod nr. 44-ym na Tamce, aby stróża Dąbrowskiego natychmiast oddalił z warunkiem, aby na przyszłość obowiązków stróża nigdy i nigdzie nie pełnił, o czym naczelnik wydziału kontroli służących zapisze stosowną adnotację; nadto polecam zbadać, o ile w powyższej przytoczonej ukrywaniu złodziei winnym jest rządca prowadzący meldunki."

== Jeneralny konsul Stanów Zjednoczonych w Petersburgu, p. Crawford, zamieszcza w dziennikach russkich następujące ogłoszenie "Wzywa się spadkobierców zmarłej przed 20-ma laty w Stanach Zjednoczonych Rebeki Kamińskiej, aby osobiście lub piśmiennie zgłosili się do jeneralnego konsulatn amerykańskiego w Petersburgu w sprawie spadku."

== Naczelnikiem urzędu loterii Królestwa Polskiego mianowany został p. Ławrynowicz, dotychczasowy kontroler wydziału likwidacji przy warszawskim kantorze Banku państwa.

== W dniu wczorajszym przyjechali: naczelnik okręgu poczt i telegrafów rz. r. st. Szegryński, gubernator łomżyński rz. r. st. Essen, dyrektor komory rz. r. st. Jakowlew i dyrektor gimnazjum rz. r. st. Dachnowski z Częstochowy.

== Wspomnienie pośmiertne.

W dniu wczorajszym zmarł w naszym mieście ś. p. Antoni Porębski, zajmujący w ciągu ostatnich siedmiu lat stanowisko sekretarza redakcji *Kurjera porannego*.

Zmarły w młodszych latach poświęcał się agromonji i dzierżawił folwark Wzdół w okolicy gór Świętokrzyskich, następnie zaś, przeniósłszy się do Piotrkowa, był nauczycielem prywatnym i założył *Tydzień*, który przez długi czas sam redagował.

Wydawnictwo jednak nie zapewniało dostatecznego utrzymania i ś. p. Porębski, odstąpiwszy *Tydzień* p. Mirosławowi Dobrzańskiemu, znów powrócił na rolę, objawszy administrację dóbr Łomno.

Lecz i tu spotykały go niepowodzenia.

Przyjęte obowiązki w *Kurjerze porannym* wymagały pracy po nocach i ta anormalna praca podkopała słaby organizm ś. p. Porębskiego, który zmarł, licząc 57 lat wieku.

Był to człowiek wysoko wykształcony.

Pisywał artykuły dziennikarskie, rozprawki ekonomiczne, a nawet ulotne wierszyki.

== Z teatru.

\* Na jutrzejsze widowisko w teatrze Wielkim złożą się: pierwszy akt "Niemej z Portici" i "Rycerskość wieśniacza" z udziałem panny Russel i p. Gambarelliego.

\* Teatr Rozmaitości daje jutro komedję Przybylskiego "Wicek i Wacek".

\* W teatrze Małym jutro "Baron cygański".

\* Pierwsze przedstawienie sztuki Lubowskiego "Bawidelko" dane być ma w przyszłą środę na deskach teatru Rozmaitości.

\* Z krotkowili Graybnera "Słodka trucizna" odbyła się dzisiaj w teatrze Małym próba jeneralna; pierwsze przedstawienie w piątek.

\* W sobotę w teatrze Wielkim daną będzie "Faworyta", w której odbędą się dwa debiuty.

W partji Leonory wystąpi śpiewaczka z Kijowa, zaś w partji barytonowej p. Grabczewski.

\* P. Władysław Miller (syn) został mianowany korepetytorem solistów w operze warszawskiej.

\* Panna Ciechanowiczówna-Salvini, śpiewaczka obdarzona mezzosopranem, uczennica Lampertiego ojca, od lat paru występująca z powodzeniem na scenach włoskich, ukaże się poraz pierwszy przed publicznością naszą w sobotę, jako "Faworyta" Donizettiego.

\* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 683, Rozmaitości 431, Małym widowisko zawieszone, Letnim na przedstawieniu Bekkera 798 i w cyrku 316.

== Muzyka "popularna".

Przerwane z powodu świąt koncerty "popularne" orkiestry p. Sonnenfelda w sali Muzeum przemysłowego rozpoczyna się nanowo z d. 6-ym stycznia r. p.

Oprócz koncertów świątecznych, mają być urządzane raz na tydzień w dniu powszednim "symfoniczne".

== Konkurs.

Na 40 nadesłanych deklaracji na zamknięty w dniu dzisiejszym konkurs malarski, ogłoszony w swoim czasie przez Towarzystwo sztuk pięknych, złożono 32 głosy na kandydatów do sądu konkursowego.

Większością głosów z grona artystów wybrani zostali: Józef Chelmoński, Józef Ryszkiewicz i Kazimierz Alchimowicz.



Na zastępców: Wojciech Piechowski i Józef Pankiewicz.

Z pośród członków komitetu: Julian Maszyński, Miłosz Kotarbiński, Adam Badowski, Leon Wyczółkowski i Roman Szwojnicki.

Tak ukonstytuowany sąd konkursowy w d. 11-ym stycznia odbędzie posiedzenie plenarne, poczem nastąpi ogłoszenie przyznanych nagród i otwarcie specjalnej wystawy obrazów, nadesłanych na konkurs.

— Potrzebna reforma.

Kilku naszych czytelników zwraca się z następującą słuszną interpelacją.

Oto w kasie głównej magistratu, mieszczącej się na drugim piętrze, jest takie urządzenie, że interesanci muszą na oddanie pieniędzy i otrzymanie kwitu oczekiwać nieraz po parę godzin.

Wynika to z tego, że sam kasjer musi załatwiać wszystkie czynności, więc zapisuje do książki, rachuje pieniądze, sortuje papiery, wreszcie wypisuje kwit.

Na jednego człowieka, czynność chyba za mało.

Byłoby pożądanem, aby na wzór kasy gubernialnej ustanowiony został woźny przysięgły do rachowania i sortowania pieniędzy.

Reformę tę, z uwagi na drogi czas setek, a nawet tysięcy kontrybuentów, należałoby koniecznie wprowadzić.

— Wyjazd maszynistów.

Na kolei azowskiej nagromadziły się nader znaczne ilości zboża, przeznaczonego do gubernij Cesarstwa dotkniętych nieurodzajem.

Celem śpieszniejszego przewozu zaległości, zarząd wymienionej drogi wypożyczył od zarządu kolei terytorialnej dziewiętnaście parowozów wraz z maszynistami i ich pomocnikami.

W dniu wczorajszym służba w liczbie trzydziestu ośmiu osób wraz z lokomotywami udała się na miejsce czasowego przeznaczenia.

Przewóz zboża potrwa około dwóch miesięcy, przyczem maszyniści od zarządu kolei azowskiej otrzymają wynagrodzenie w stosunku 200 rs., pomocnicy zaś 100 rs. miesięcznie.

— Przewóz obłąkanych.

Zapowiedziane na dzień wczorajszy przeniesienie części chorych obłąkanych ze szpitala św. Jana Bożego do centralnego szpitala w Tworzech odłożono do d. 2-go stycznia r. p.

Stosownie do decyzji rady miejskiej dobroczynności publicznej, na początek przewidzianych zostanie trzema partjami 94 bezpłatnych łóżek chorych remizami do stacji towarowej kolei wiedeńskiej, zład pociągami towarowymi dojadą do stacji Prusków.

— Przeciw agentom.

Celem ukrócenia nader licznych nadużyć, jakich w ostatnich czasach dopuszczają się agenci, zbierający ogłoszenia, administracja kilku pism miejscowych postanowiła na przyszłość żądać od agentów rękojmi bądź to pod postacią odpowiedniej kancji, bądź też solidarnego poręczenia.

Od agenta, nieodpowiedzialnego materialnie i nieznającego osobiście administracji pisma, ogłoszenia nie będą wcale przyjmowane.

Inowacja ta okaże się nader korzystną i dla pism ogłaszających się, dotąd bowiem jedne i drugie bezustannie stawały się ofiarami wyzysku i oszustwa.

— Przytrzymany.

W tych dniach podaliśmy lakoniczną wiadomość o nagrodach pieniężnych, udzielonych przez władzę policyjną za ujęcie niebezpiecznego złodzieja rewirów Filipowiczowi i stróżowi domu na ulicy Żelaznej Lenarczykowi.

Obecnie *Warsz. Dniwn.* podaje szczegóły owego ujęcia.

We wrześniu r. b. starszy rewirów Zieliński otrzymał polecenie zaarrestowania na ulicy Stawki Włodzimierza Borowskiego.

Zieliński, udając się na miejsce, wezwał do pomocy dwóch kozaków, odbywających patrol i wiedząc, że Włodzimierz Borowski ma syna Józefa, poszukiwanego przez policję złodzieja, polecił towarzyszącemu mu jednemu z kozaków, aby w razie ukazania się Józefa Borowskiego, tegoż aresztowano.

Tak się też stało, ale Borowski, wyprowadzony za ręce na ulicę, zdołał wyrwać rękę, wydobyć z kieszeni nóż, pokłócić Zielińskiego i zbiedz.

Schwytany ponownie w trzy tygodni potem zbiegł znów podług pilnowania go przez trzech strażników więziennych z kancelarii sędziego pokoju, dokąd go przyprowadzono.

Dopiero parę tygodni temu ujęto go po raz trzeci, a stało się to w restauracji w domu nr. 25 przy ulicy Żelaznej.

Rewirów Filipowicz zauważył tam w liczbie gości podejrzaną osobistość, był nią właśnie Borowski,

który na żądanie Filipowicza nie chciał okazać żadnego dowodu legitymacyjnego.

Przytrzymano go jednak, ale w chwili kiedy Borowski znów sięgał do kieszeni, Filipowicz dostrzegł ten ruch i schwycił go za rękę, a w kieszeni Borowskiego znalazł wielki nóż.

Borowski pomimo to jeszcze usiłował zbiedz, ale został schwytany i oddany do biura policji.

W drodze jednak odgrażał się ciągle, że tak rewirów Filipowicz, jak i dopomagającego mu stróża domu Lenarczyka za przyaresztowanie go zabije.

Niebezpieczny to więc ptaszek.

— Podstępna kradzież.

Nocy wczorajszej Albert Schönmann, kolonista z pod Piaseczna, padł ofiarą podstępnej kradzieży.

Przed wyjazdem z Warszawy kolonista zabrał znajomość z jakimś człowiekiem, który prosił o podwiezienie go do Piaseczna, przedstawiając się za syna tamtejszego właściciela zjazdu.

W drodze nieznajomy poczęstował Schönmanna wódką, zawierającą niewątpliwie jakiś narkotyk, gdyż kolonista niebawem usnął.

Otulił się z bólem głowy w całkiem nieznanym miejscu w polu i do rana błądził, zanim wyjechał na szosę.

Łotr zabrał Schönmannowi woreczek, zawierający 37 rs., oraz pięć sznurów koralu, wartości kilkunastu rubli.

— Z ulicy.

W dniu wczorajszym Nuchim Gutmaner, przechodząc około domu pod № 10-ym przy ul. Twardej, został uderzony w głowę kawałkiem spadłego gżemsu.

Na ul. Złotej Jadwiga Macińska, wskutek poślizgnięcia, upadła i złamała nogę.

— Z niedozoru.

Pod № 21-ym przy ul. Mostowej zostawiono bez nadzoru Henryka Grabieża, 2-letniego chłopczyka.

Małec, dokazując, przewrócił na siebie ruchomy piecyk żelazny.

Oprócz lekkich poparzeń, Grabież uległ dotkliwemu zgnieceniu prawej ręki.

Na Woli Czesława Brodzińska, 4-letnia córka robotnika kolejowego, również pozostawiona bez nadzoru, przewróciła garnek z ukropem.

Dziewczynka uległa bolesnym poparzeniom na całym ciele.

— Upadnięcia.

W domu pod № 103-im przy ul. Pańskiej Agnieszka Przekopowa, schodząc do piwnicy, spadła z kilkunastu stopni i tak ciężko zraniła się w głowę, iż straciła przytomność.

Na ul. Burakowskiej 80-letnia Elżbieta Michalewska, popełniła przez jakiegoś przechodnia, upadła i złamała prawą rękę.

Na ul. Radzywińskiej spadła z wozu 7-letnia Wiktoria Krajewska i uległa złamaniu ręki, oraz ciężkiemu obrażeniu prawego boku.

— Rozbiegane konie.

Na ul. Bednarskiej rozbiegał się koń, zaprzeczony do bryczki i w szalonym pędzie uderzył dyszlem w drzwi szynku pod № 7-ym.

Drzwi zostały wybite, a jednego z gości szynkownianych dyszel uderzył w głowę.

Na ul. Aleksandrowskiej Franciszek Muchowicz przytrzymał rozbieganego konia z polaną bryczką.

— Pożary.

Nocy dzisiejszej pod № 22-im przy ul. Dzielnej w mieszkaniu Berka Kalwarji od przewróconej świecy zapaliła się pościel i garderoba.

W mieszkaniu krawca Bentmana na Kamionku, od rozlanej nafty zapaliło się ubranie i parę sztuk sukna wartości przeszło 200 rs.

W obu wypadkach domownicy ogień stłumili.

## Nowy szpital.

Projektująca się od dość dawnego czasu sprawa przeniesienia największego w Warszawie szpitala Dzieciątka Jezus na właściwsze dla niego miejsce po za obrębem miasta wchodzi na dobrą drogę.

Towarzystwo kapitalistów francuskich, wystąpiło do rady dobroczynności publicznej z propozycją nabycia dzisiejszego pomieszczenia szpitalnego na placu Wareckim i wybudowania za cenę szacunkową nowych budowli na fowarku świętokrzyskim, i po długich rokowaniach z tą radą i omówieniu szczegółowych kwestyj, umowę przyobiegło w formie projektu kontraktu, zaakceptowanego przez obie strony.

Projekt tej umowy podajemy tu czytelnikom naszym:

1) Rada miejska dobroczynności publicznej ustępuje Towarzystwu kapitalistów francuskich wszystkie budowle szpitala Dzieciątka Jezus i wszystkie należące do niego place, noszące numery: 1335, 1353 i 1397, a obejmujące poręczone *minimum* przestrzeni 163,260 łokci kwadratowych. Nieruchomość tę zamknięta ulicą: Marszałkowska, Zgoda, Przeskok, Szpitalna, plac Warecki i Świętokrzyska, a ustąpiona ona zostaje za sumę rs. 1,400,000.

2) Tytułem spłaty tej sumy Towarzystwo francuskie wybuduje nowy szpital Dzieciątka Jezus, ze wszelkimi budowlami dodatkowymi, bez umeblovania, na terytorjum fowarku św. Krzyża.

3) Budowle będą postawione według planów i zgodnie z kosztorysem wykonanym staraniem rady dobroczynności publicznej, które uprzednio zostaną zakomunikowane Towarzystwu francuskiemu i przez nie przyjęte. Do budowli użyte będą tylko krajowe

materiały, a i robotnicy, oprócz specjalistów, będą wybrani także tylko w kraju.

4) Gdyby kosztorys nie osiągał rs. 1,400,000, Towarzystwo francuskie będzie obowiązane zapłacić radzie dobroczynności publicznej różnicę w rok po ukończeniu robót; gdyby zaś kosztorys przerosł powyższą sumę, to rada miejska będzie obowiązana dopłacić różnicę w takim samym terminie. Dopłata uskuteczni się bez doliczania procentów.

5) Koszty sporządzenia planów i kosztorysów obciążają Towarzystwo francuskie; nie mogą one przewyższać 1% sumy kosztorysowej; koszty te nie wchodzić do sumy szacunkowej.

6) Gdyby podczas prowadzenia robót rada miejska dobroczynności publicznej zażądała wykonania robót nieobjętych kosztorysem i planami, roboty te mogą być powierzone jedynie Towarzystwu francuskiemu; koszty ich obliczone będą na zasadzie jednostki przyjętej dla kosztorysu; gdyby nowe te roboty obniżyły ogólną sumę kosztorysową, obniżenie to będzie obliczone w ten sam sposób, ale bez zgodzenia się Towarzystwa francuskiego nie może ono przewyższać 10%.

7) Nad robotami przez czas ich prowadzenia oznać będą budowniczowie, wyznaczeni przez radę miejską dobroczynności publicznej, oraz komitet nadzorczy. Koszty tego nadzoru, ustanowione na 10,000 rs. rocznie, ponosi Towarzystwo francuskie, które tytułem gwarancji będzie wносиło corocznie z góry do Banku państwa tę sumę, która będzie złożoną do dyspozycji prezesa rady miejskiej dobroczynności publicznej.

8) Roboty około budowy nowego szpitala będą ukończone w ciągu 4 lat od dnia podpisania kontraktu przed rejentem. W razie wojny Rosji termin ten zostanie przedłużony o cały czas, jaki upłynie między wypowiedzeniem wojny a podpisaniem pokoju. Szkody mogą być zrządzone w budowlach już ukończonych, w budowlach w toku robót lub w zapasach materiałów nie będą obciążały Towarzystwa francuskiego.

9) Po ukończeniu każdego oddzielnego budynku, rada miejska dobroczynności publicznej dokona jego odbioru i po sprawdzeniu zgodności wykonania z planem i warunkami kosztorysu sporządzony zostanie akt przyjęcia. Od chwili tej Towarzystwo francuskie będzie zwolnione od starań około budynków przyjętych, od odpowiedzialności za nie, zarówno jak i od ich konserwacji.

(D. n.)

## ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donoszą nam pod d. 28-ym b. m.: Drożyna, dotkliwa dla ogółu mieszkańców niezbyt ludnego miasta, najbardziej daje się we znaki najuboższemu. Stwierdzono, iż pośród dzieci, uczęszczających do szkół miejskich, bardzo wiele wcale po tygodniach całych nie jada obiadu, a do szczęśliwych się zaliczają ci lub te z dziatwy, którym rodzice lub opiekunowie są w stanie dać chociaż bułkę na południowy posiłek. Aby zapobiec następstwom takiego położenia, grono obywateli, z b. rektorem, prof. Korczyńskim, na czele, zawiązuje dobroczynne stowarzyszenie „Kuchni bezpłatnej” dla ubogich dzieci szkolnych, na wzór podobnej instytucji izraelskiej, od kilku już lat skutecznie spełniającej swoje zadanie. — Zauważono, iż w miesiącach ostatnich wiele osób z prowincji, stale mieszkających w Krakowie, np. dla kształcenia dzieci, opuściło miasto, pozostawiając potomstwo w zakładach naukowych. Przyczyną mają być tylko niezmienne utrudnione warunki utrzymania, w pierwszym rzędzie drożyna wszelkich artykułów żywności i mieszkań. — Stan zdrowia p. Pawła Popiela budzi poważne obawy. — Artysta-rzeźbiarz, Mieczysław Zawiejski, po półrocznym pobycie w Krakowie, w którym to czasie wykonał prace dla gmachu nowego teatru, wyjeżdża do Florencji, gdzie ma zamiar zamieszkać na stałe. — Namiestnictwo galicyjskie zatwierdziło statut świeżo zawiązanego stowarzyszenia literatów pod nazwą „Związek literacki”. — Artysta dramatyczny i komedjopisarz Ryszard Ruszkowski, zachorował ciężko po przebytej influenzy na zapalenie płuc. — Mirra Heller wystąpić tu ma z koncertem w dniach najbliższych. — Sezon ślizgawkowy rozpoczął się podczas świąt. Na dwóch stawach ślizgało się z górą 800 osób. Charakterystycznym jest, iż łyżwiarek „uroczych”, jak się to mówi, jest w Krakowie więcej, aniżeli łyżwiarzy. Liczebna przewaga kobiet w tym sporcie, widoczniejszą jest, aniżeli w statystyce ludności.

× Nowy wydział. Kliniki nowego fakultetu lekarskiego we Lwowie urządza wydział krajowy w następujących terminach: klinikę wewnętrzną i chirurgiczną d. 1-go kwietnia 1897-go r., okulistyczną d. 1-go października 1897-go r., położniczą i ginekologiczną i klinikę chorób skórnych i wenerycznych d. 1-go października 1898-go r. Każdy oddział kliniczny będzie zarazem oddziałem szpitala krajowego i podlegać będzie zarządowi szpitala. Pro-



fesorowie, kierujący klinikami będą zarazem bezpłatnymi prymarjuszami na tych klinikach, jako oddziałach szpitalnych. Profesorom służyć będzie prawo wybierania chorych do swoich oddziałów klinicznych ze wszystkich innych oddziałów szpitalnych, o ile chorey się temu nie sprzeciwi. Koszty utrzymania gmachów, ich wewnętrznych urządzeń i utrzymania chorych ponosić będzie fundusz szpitalny. Nadwyżkę nad normę ponosić będzie skarb państwa. Klinikę laryngologiczną, chorób uszu i nerwowych zobowiązał się wydział krajowy pomieścić także w gmachu szpitala krajowego. Skarb państwa do kosztów budowy i dotacji przyczyni się kwotą 150,000 złr. Ciężary, jakie wydział krajowy przyjął na kraj, spowodują wydatek przeszło 350,000 złr., po odliczeniu subwencji rządowej, zobowiązania wydziału krajowego wymagać będą nakładu przeszło 200,000 złr. Przyjęcie na kraj tego zobowiązania zawisłem będzie od zezwolenia sejmu.

× **Nowe oszustwo.** Przed izbą karną w Berlinie ciężkawo rozstrzygnięto proces. Urzędnik bankowy Bock, pociągnięty do odpowiedzialności sądowej za malwersację na sumę 380,000 marek, skazany został na sześć lat więzienia i odsadzenie od czci i honoru na lat pięć. Pod sądny, liczący nie więcej nad 25 lat wieku, był buchalterem przy kasie pruskiego Towarzystwa akcyjnego ubezpieczenia hipotek. Mając 100 marek pensji, w r. 1888-ym ożenił się, poczem, trawiony żądzą zdobycia rychło majątku, zaczął spekulować na giełdzie. W przeciągu 2½ lat miał obrotu własnego 20 milionów marek i pozostawał w stosunkach handlowych z bankierem zaaraszowanym, Hugonem Zocurym, który z interesów dyferencyjnych z nim miał zysku 260,000 marek. Pod sądny, chcąc się ratować, gdy mu wypadło płacić wysokie dyferencje, fałszował w rafinowany sposób książki. Wreszcie, gdy coraz bardziej brnąć zaczął, skradł z kasy jeszcze 20,000 marek i, zaopatrzwszy się za pomocą brata swego w fałszywy paszport, czmychnął do Ameryki. Przytrzymany wszelako w chwili wylądowania, odstawiony został do Niemiec i tu zasłużona spotkała go kara.

× **Niebezpieczna zabawka.** Ofiarą własnej zabawy padło również troje dzieci w Bernac Debat we Francji. Korzystając z nieobecności rodziców, dorwały się do prochu i kul, nieopatrznie przez ojca pozostawionych na wierzchu. Najstarsze z dzieci wpadło nagle na myśl nabicia prochem i kulami butelki i podłożenia pod nią ognia. Szaloną myśl wypełniono natychmiast; dzieci otoczyły butelkę dokoła, wyczekując, co to z tego będzie. Nagle błysnął płomyk, poczem silny nastąpił w buch, na którego odgłos nadbiegli sąsiedzi i zastali troje malców, krwią zboczonych, bez życia prawie. Najsilniej ucierpiał inicjator zabawy, szkło bowiem wybiło mu oko.

× **Gwałtowny stroiciel.** Przed paru dniami nocą, wyrobnik paryżki, nazwiskiem Rigodard, powracając w stanie nietrzeźwym do domu, stracił równowagę i padł na ulicy, jak długi. Nie mogąc podnieść się samemu poszedł po rozum do głowy i jął wrzeszczeć na całe gardło: „Morduj mnie, ratujcie”. Policjanci, usłyszawszy wołanie to, nadbiegli i dźwignawszy pijaka poprowadzili go na policję. Ale oto w drodze spotkali stroiciela H., który z najwyższym oburzeniem jął stróżom bezpieczeństwa wyrzucać, iż się na własnych obowiązkach nie rozumieją i zamiast ścigać złoczyńcę, ofiarę prowadzą do kozy. Wywiązała się sprzeczka, która zakończyła się uwięzieniem obrońcy uciemiężonego; epilogiem zaś całej sprawy było: komisarz uwolnić kazał pijaka, zatrzymał jednak w cyrkule na noc stroiciela. Słusarz zawinił...

× **Pogrzeb Alberta Wolffa,** głośnego kronikarza i krytyka Francji, odbył się ściśle, według zlecenia zmarłego, t. j. ile możliwości skromnie. Za ubogim niemal, 7-ej klasy karawanem, postępował brat Alberta z synami, a dalej poważna liczba przedstawicieli literatury i teatru, którzy mimo, iż nie rozsyłano zaproszeń, z ostatnią pośpieszyli posługą. Po obydwu stronach karawanu postępowała służba biurowa Figara w liberji, honory zaś wojskowe, należące się Wolffowi, jako kawalerowi Legji honorowej, oddawał oddział 31-go pułku piechoty. Zwłoki złożono na cmentarz Père Lachaise.

× **Zaślubiny księżęce.** Zaślubiny księcia Clarence z księżniczką Wiktorją Teck odbędą się w kaplicy św. Jerzego w Windsorze, z ceremonjałem, o ile możliwości, tym samym, z jakim przed laty odbył się ślub księcia Walji. Ułożeniem programu zajmuje się lord Lathom, ochmistrz dworu. Królowa miała w dzień Wigilji oznaczyć termin uroczystości. Białą materję na ślubną suknię dla księżniczki sporządza obecnie firma Elize i sp. w Spitalfields. Wspaniała ta sztuka tkaniny jedwabnej darem jest komitetu dam narodowego stowarzyszenia jedwabniczego. Suknia ubrana będzie koronkami i kwiatem pomarańczowym. Osiem druchen w srebrzystych białych sukniach, księżniczki i hrabianek, nieść mają tren panny młodej.

× **Wspaniały dar.** Książę Torlonia ofiarował Rzymowi wspaniałą swoją galerję obrazów. Zbiór ten arcydzieł założony został przez ojca ofiarodawcy, księcia Aleksandra, niedawno zmarłego, i testamentem tego ostatniego miał być zawsze otwartym dla publiczności.

× **Carmen Sylva** po rozstaniu się z panną Vacarescu, którą zastąpiła córka lekarza Theodoro, szybko przychodzi do zdrowia. Święta obchodziła w Pallanza uroczy-

ście, obdarzając upominkami wszystkie osoby tak w otoczeniu swoim, jak nawet i gości hotelowych. Królowa zamierza bawić tutaj aż do późnej wiosny. Żywi się wyjątkiem rybami, przegotowanem mlekiem, surowemi jajami, zimną herbata i świeżemi owocami. Wygląda jeszcze wprawdzie mizernie, w jaknajlepszym jednak znajduje się humorze.

× **Skutki grypy.** Telegramy doniosły nam wiadomość o śmierci ambasadora Anglii w Konstantynopolu White'a, który tamże czynnym był od 11-go października 1886-go r. Śmierć nastąpiła w Berlinie, gdzie ambasador przebywał czasowo u córki zamężnej. Spowodował katastrofę paraliż serca, jako następstwo grypy już prawie wyleczonej.

× **José Echegaray** wystawił świeżo w Madrycie w „Teatro de la Comedia” trzyaktową sztukę p. t. „Comedia sin desen'ace” („Komedja bez rozwiązania”). Rzecz to ma być słaba bardzo: w stylu trywjalna, w akcji uboga, oparta na wypadkach dnia politycznych lokalnych, tak, iż za lat parę najzupełniej będzie niezrozumiała. Ze względu na dawne prace autora i powagę jego, przyjęto nową komedję z pobłażaniem. Wprowadził w niej autor nieznaną do tej pory na scenie nowość: pierwszy akt rozgrywa się w gabinecie ministra, którym jest sam autor, z nazwiska wymieniony (Echegaray był w r. 1875-ym ministrem wyznań). W akcie drugim, rozgrywającym się parę lat później, autor znowu występuje pod własnym nazwiskiem, ale już w roli, jaką dziś zajmuje, t. j. dramaturga.

× **Pojedynki we Włoszech.** Pewien wielbiciel statystyki obliczył ilość pojedynków, jakie się w latach od 1879-go do 1889-go odbyły we Włoszech. Było ich tedy w czasie tym: na pałasze 2,489, na szpady 90 i na pistolety 179. Dla znających stosunki miejscowe, cyfra ta wydaje się niedociągnięta.

## Reszkowie w Chicago.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)

Chicago 10-go grudnia.

Wczorajsze przedstawienie, urządzone na uczczenie drugiej rocznicy otwarcia „Auditorium”, zgromadziło tak liczną publiczność, iż ani jedno miejsce nie pozostało nieobsadzone i wielu musiało zadowolnić się miejscami stojącymi.

U bocznych ścian, po obu stronach sceny, umieszczono draperje w barwach krajowych.

Program wieczoru składał się z wyjątków z czterech oper. Po pierwszej części programu wstał mer miasta, Washburne i miał przemowę do publiczności.

Największe powodzenie z pomiędzy artystek pierwszorzędnych miała pani Lilli Lehmann w operze „Trubadur”, a z artystów oczywiście p. Jan Reszke w „Otelu” i p. Edward Reszke w „Cyruliku Sewilskim”.

Dzisiaj ostatni raz w bieżącym sezonie wystąpił w „Aidzie” Jan Reszke. Było to też najwspanialsze z wszystkich przedstawień, artyści śpiewali najznakomiciej, wystawa była najpiękniejszą, a i entuzjazm publiczności był największy.

Tym razem artystka godna naszego Jana Reszkego, pani Lilli Lehmann, objęła pierwszą partję kobiecą. Panna Giulia Bavogli odnosiła również trjumfy. Entuzjazm był tak wielki w przepelnionej sali, iż po drugim akcie już nie tylko od okłasków trząsł się teatr, ale także mnóstwo osób zrywało się z krzeseł, powiewano chustkami i wogóle nie wiedziano prawie, w jaki sposób zachwyć swój wyrazić.

Jan Reszke wyjeżdża jutro do New-Yorku, gdzie już w poniedziałek wystąpi w „Romeu i Julji”, Edward zaś jutro jeszcze wystąpi w „Marcie” Flotowa.

W miejsce powinszowań noworocznych:

Na wpisy.

Wacław Karczewski z żoną rs. 1, Wacław Orłowski rs. 1.

Na kasę pomocy adwokatów.

Stanisław Rotwand rs. 100, Ignacy Szebeko z żoną rs. 5.

Na wpisy.

Antoni i Marja Skoryszewscy rs. 1.—Zofja W. i Franciszek R. rs. 1.

Na białe dzieci.

M. K. J. rs. 5.

Dla najbiedniejszych.

Zebrane podczas gry towarzyskiej na ul. Zgoda rs. 2 k. 50.

## NEKROLOGJA.

† **S. p. Franciszek Salezy Strychaczewski,** emeryt, członek archikonfraterni literackiej, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. sakramentami, zmarł dnia 29-go

grudnia r. b., przeżywszy lat 85. Pogrzebeni w smutku: syn, córka, zięć, synowa i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające dnia 31 grudnia r. b., w kościele św. Jana, o godz. 10-ej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 3-ej po południu, na cmentarz powązkowski. —4536—

† **S. p. Teodora z Schylerów Darmolińska,**

po długich i ciężkich cierpieniach, zasnęła w Bogu dnia 29-go grudnia r. b. przeżywszy lat 77. Pogrzebiona w smutku siostra wraz z familją zapraszają przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające we czwartek, t. j. dnia 31 grudnia, o godz. 10-ej zrana w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, oraz na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła, o godzinie 3-ej po południu na cmentarz powązkowski. —4541—

† **S. p. KAROL NIVET,**

b. urzędnik rządu gubernialnego warszawskiego, przeżywszy lat 70, opatrzony św. sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 29-go grudnia r. b. Pogrzebiona w smutku żona wraz z dziećmi i familją, zaprasza znajomych i przyjaciół na wyprowadzenie zwłok z kościoła Narodzenia Najświętszej Marii Panny, przy ulicy Leszno, w dniu 31 grudnia r. b., o godzinie 10-ej rano na cmentarz powązkowski. —4542—

† **S. p. Marja z Pawłowskich ZAWISTOWSKA,**

żona właściciela cukrowni,

opatrzona św. sakramentami, zasnęła w Bogu dnia 29-go grudnia r. b., przeżywszy lat 35. Pozostały mąż z synem, w nieobecności córek, wraz z rodziną zmarłej, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dolnym kościele św. Aleksandra, w dniu 31-go grudnia, t. j. we czwartek, o godz. 11-ej przed poł., oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła zaraz po skończeniu nabożeństwa, na cmentarz powązkowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —4543—

† **S. p. Marja z Poklewskich-Koziełków WOŁOWSKA,**

opatrzona św. sakramentami, po długich cierpieniach, zmarła w Zakopanem dnia 28-go grudnia, przeżywszy lat 23. Nabożeństwo za duszę zmarłej odprawiane będzie w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) we czwartek, dnia 31-go grudnia, o godzinie 11-ej przed południem, na które w nieobecności męża, dzieci i rodziców zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych. —4530—

**B. P. ROZALJA z KOHNÓW GINSBERG,**

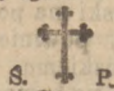
żona kupca i fabrykanta m. Częstochowy; zwłoki sprowadzone zostaną do Częstochowy i pochowane na miejscowym cmentarzu żydowskim, o czym ciężko strapiiony mąż wraz z dziećmi, zięciem i wnukami, zawiadamiają krewnych, przyjaciół i żyjących zmarłej. —183—

+ Za duszę

**ś. p. Wiktora Szokalskiego,**

doktora medycyny, odbędzie się, jako w pierwszą nadchodzącą rocznicę śmierci, dnia 2 stycznia 1892 r., to jest w sobotę, o godzinie 10-ej i pół zrana nabożeństwo żałobne, w kościele św. Krzyża, na które pozostała rodzina, zaprasza krewnych, znajomych i kolegów. —4516—

+ We czwartek, dnia 31-go grudnia, odbędzie się, jako w ósmą bolesną rocznicę zgonu



**Karoliny ze Starorypińskich Czarnomskiej,**

żałobne nabożeństwo, w kaplicy Pana Jezusa w kościele farnym św. Jana, o godzinie 10-ej i pół zrana, na które pozostały syn, krewnych, znajomych i przyjaciół niniejszem zaprasza. —4527—

+ Dnia 31-go grudnia, o godzinie 9-ej zrana, w kościele W.W. Świętych na Grzybowie, odbędzie się msza św. za duszę

**ś. p. Walerji z Kopytowskich Jacobson,**

na którą pozostała rodzina zaprasza. —4532—

+ Przez cały styczeń odprawiać się będą msze święte, o godzinie 9-ej zrana, w kościele św. Piotra i Pawła, za duszę

**ś. p. Emilji z Bromirskich Ziemięckiej,**

na które pozostała córka zaprasza żyjących. —1857—

**Z Petersburga.**

Now. wr. opowiada następującą historję o mące, zakupionej przez zarząd miasta Petersburga, w celu zapobieżenia podnoszeniu się cen tego produktu na rynku miejscowym:

„Na ostatniem posiedzeniu rady (dumy) miejskiej radczom przedstawiono próbę maki, do tego stopnia nieodpowiedniej, że rada poleciła natychmiast komisji złożonej z 4 osób, zbadać dokładnie cały transport. Część próby, przedstawionej na posiedzeniu, nadesłana została do naszej redakcji,



gdzie wywołała nawet niedowierzanie, czy rzeczywiście jest wzięta z maki, przeznaczonej na pożywienie ludności Petersburga. Substancja, złożona w redakcji, nie zasługuje na nazwę maki. Jest to nieokreślona mieszanina jakichś otrębów, piasku i pyłu mącznego, mieszanina o nieprzyjemnym smaku i ciemno-szarym kolorze. Zasiągnięte przez nas informacje wyjaśniły co następuje: W końcu lipca r. b. zarząd miejski postanowił zakupić znaczną partję zboża w celu regulowania cen na rynku petersburskim. Organizacja tej sprawy powierzona została panu J., przyczem jeden z członków zarządu, pan N., udał się po zakup zboża do Libawy. W Libawie zawarty został kontrakt z komisjonerem zbożowym, panem P., o dostawę dla m. Petersburga 500 wagonów (305,000 pudów) maki po cenie rs. 14 do 14.60 za czwartą dziesięciopudową (1.55—1.56 za pudl). Przy zawieraniu kontraktu pan P., oprócz zadatku, wymógł sobie spłatę reszty w miarę pakowania maki w wagony. Zaraz po nadejściu pierwszych partji z Libawy okazało się, że mąka jest zła i w złym opakowaniu. Doniesiono o tem zarządowi i to wywołało następnie złożenie na posiedzeniu rady próby nadesłanej maki.

Rezultaty zbadania maki okazały się według *Now. wr.* następujące:

„Wszystkie próby były mieszaniną otrębów, drobnej kaszy, plewy i wszystkiego, co kto chce—byle nie maki. Przy działaniu odczynnikami chemicznymi otrzymywano znaczny osad materji nieorganicznych z wapna i piasku. Zasługuje wreszcie na uwagę opakowanie maki. Według zdania robotników, znoszących worki, opakowanie to jest poprostu—oszustwem. Waga worków, zamiast normalnych 7—8 funtów, dochodzi do 18 funtów. Worki są polatane, powypychane sianem, brudne, pobłocone. Mnóstwo czwartych jest zniszczonych. W ogólności wygląd transportów maki, idących z Libawy, a zwłaszcza ze stacji Szawle, jest wstrętny.”

## Z izby francuskiej.

Onegdaj w izbie francuskiej toczyły się rozprawy nad interpelacją Millevoye w sprawie wydalenia korespondenta Havasa, Chadourne'a z Bułgarii. Mówca wśród nateżonej uwagi izby dowodzi, że Bułgaria uczyniła wylom w kapitulacjach, pragnąc otworzyć sobie drogę do dalszych naruszeń prawa. Chadourne wydany został jedynie za to, że nie chciał być niemyym świadkiem okrucieństw Stambuła, którego hardość zdumiewa Europę.

Minister Ribot w odpowiedzi swej wyłuszcza przebieg historyczny faktu. Bułgaria nie jest państwem niezawisłym, lecz podlega zwierzchnictwu sułtana, a tem samem obowiązana jest wedle art. 8-go traktatu berlińskiego do przestrzegania kapitulacji, zawartych z Turcją, a orzekających, iż żaden akt sądowy lub egzekucyjny nie może odbyć się bez interwencji konsula odpowiedniego państwa. Bułgaria nie miała przeto prawa wydalić samodzielnie Chadourne'a; obowiązana była przedewszystkiem zapytać o radę i wskazówkę W. Portę.

Jeżeli rząd bułgarski ma powód do skargi na obywatela francuskiego, powinien zakomunikować żal swój rządowi francuskiemu. Nietylko Francja ma powód utyskiwania na samowolę Bułgarii; z podobnemi skargami występowały już dawniej Niemcy, Włochy i Grecja. Pierwszy epizod sprawy Chadourne'a odegrał się już w kwietniu; wówczas rząd bułgarski wydał rozkaz wydalenia go. Na przedstawienia wszakże francuskiego ajenta dyplomatycznego w Sofji, poparte przez senjora tamtejszego ciała dyplomatycznego, przedstawiciela Włoch, dekret ów cofnięto.

W parę miesięcy potem ponowiono go. Chadourne'a aresztowano i w d. 9-ym grudnia wywieziono z Sofji do serbskiego Pirotu bez poprzedniego uwiadomienia o tem przedstawiciela dyplomatycznego Francji, Lanela. Ten ostatni obowiązku swojego wobec rządu sofijskiego nigdy nie lekceważył i oświadczał zawsze, iż gotów jest słusze zażalenia rządowi swemu komunikować. Minister żądał cofnięcia dekretu wydającego; ponieważ odpowiedź nie była zadawalniająca, p. Lanel otrzymał rozkaz zerwania wszelkich stosunków z rządem sofijskim. Francja musi otrzymać zadośćuczynienie i poczynić wszystko, co trzeba, bez gorączki, ale i bez słabości.

Izba przyjęła oświadczenia ministra hucznemi oklaskami.

## Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

### WYBORY NA WĘGRZECH.

**Budapeszt** 30-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Wybory sejmowe rozpoczną się w d. 28-ym stycznia, a ukończą w d. 6-ym lutego. Nowy sejm zbierze się d. 14-go lutego.

**Budapeszt** 30-go grudnia. (T. pr. K. W.)—Wyborcy miasta Temeszwaru ofiarują mandat poselski prezesowi ministrów, hr. Juljuszowi Szaparyemu.

### NOWA TARYFA.

**Paryż** 30-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.)—Izba deputowanych uchwaliła wprowadzenie nowej taryfy celnej w życie z d. 1-ym lutego 1892-go r.

### NIEDOSZŁY POJEDYNEK.

**Paryż** 30-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.)—Deputowany Millevoye posłał sekundantów swoich do hr. Douville-Maillefeu, który go wydrwił w izbie za ostatnią interpelację. Sprawę honorową jednak załagodzono.

### PORONIONA POŻYCZKA.

**Madryt** 30-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Na 250-miljonową pożyczkę hiszpańską subskrybowano tylko 60 milionów.

### WYJĘCIE OKA.

**Londyn** 30-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Księciu Krystjanowi szleswicko-holsztyńskiemu (zięciowi królowej) musiano wyjąć oko, postrzelone śrutem.

### REJENCJA.

**Stokholm** 30-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Z powodu słabości króla, następca tronu objął rejencję.

**Wiedeń** 30-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Powołanie posła Bilińskiego na dyrektora jeneralnego kolei państwowych jest dopiero w okresie rokowań. Rada ministrów dotąd urzędownie tej kwestji nie traktowała.

**Kraków** 30-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—Tutejsze Towarzystwo lekarskie obchodziło wczoraj czterdzięcą rocznicę swojego istnienia. Z tego powodu zamianowano członkami honorowemi słynnego okulistę dr. Gałęzowskiego z Paryża, dr. Laskowskiego z Genewy, doktorów Baranowskiego i Brodowskiego z Warszawy i dr. Merunowicza ze Lwowa. Nadesłano liczne gratulacje od towarzystw europejskich.

**Berlin** 30-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.)—Cesarz kazał złożyć na trumnie historyka katolickiego, prałata Janssena, okazały wieniec.

**Wrocław** 30-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—W najkrótszym czasie należy się spodziewać powołania prezesa rejencji, dr. Bittera, na podsekretarza stanu w ministerjum oświaty. Dr. Bitter uchodzi za dobrego urzędnika administracyjnego i uważać będzie za główne swe zadanie przeprowadzenie jaknajsumienniejszej i stanowczo planów hr. Seydnitz. Następcą dra Bittera ma zostać prezes rejencyjny Stollwede, dawniejszy landrat w Zabrze lub też wyższy radca rejencyjny Grundmann z Opola. Donoszą również, iż naczelny prezes Szlązka, hr. Seydnitz, zamierza złożyć urząd; jako następca jego uchodzi prezes rejencji wiesbadeńskiej Tepper z Laski.

**Rzym** 30-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.)—Influenza pustoszy całe Włochy.

**Berlin** 30-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.)—Kable w gotówce **200 20** (wczoraj 199.90)  
Kable na dostawę **198 00** (wczoraj 199.25)

## ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Stalemu prenumeratoremu z Podmala.*—Wszelkie, najbardziej szczegółowe informacje zawiera drukowana w naszym piśmie zapowiedź.

— *Panu Maksymilianowi Lan.*—Zakomunikowaliśmy zarządowi wystawy prób i wzorów, który, o ile nam wiadomo, wpadł już na myśl przeniesienia swoich zbiorów do gmachu b. mienicy na Bielańskiej.

— *Provincialistcie.*—Frak obowiązuje od godz. 6-ej. Wyjatek dla wizyt urzędowych.

— *Stalemu prenumeratoremu.*—Szczegółowe informacje znajdzie sz. pani w obwieszczeniu, które już kilkakrotnie drukowaliśmy.

— *Stalemu prenumeratoremu.*—Uwagi w sprawie „Kalendara” zakomunikowaliśmy redakcji *Gaz. handl.*

— *Panu B. K., aptekarzowi.*—Zapewne sz. pan słyszał cośkolwiek o licencji poetyckiej?

— *Pani M., blondynce.*—Jest to objaw częsty i niepokoić się niema sz. pani potrzeby.

— *Pani S. Gł.*—Najgłośniejszą zaletą czytania głośniego przyzwyczajanie słuchu do dźwięków obcych, a ztąd łatwiejsze ich przyswajanie; otrzymuje się tu wrażenie podwójne: wzrokowe i słuchowe, które w umyśle zlewają się w pojęcie kompletniejsze.

— *Stalemu prenumeratoremu.*—Prenumeratę na pisma zagraniczne przyjmują księgarnie, oraz urząd pocztowy w Warszawie. Przedpłatę wnoszą w rublach według kursu dziennego. *Frankfurter Zeitung* kwartalnie kosztuje rs. 4 kop. 70.

— *Panu Edm. Kuczborskiemu, stalemu prenumeratoremu.*—Miesięcznik *La Poupée* modelle rocznie kosztuje rs. 3 kop. 50, z przesyłką rs. 4 kop. 60. Zaprenumerować można za pośrednictwem księgarni, przyjmującej przedpłatę na pisma zagraniczne, lub też urzędu pocztowego w Warszawie.

— *Panu N. Sierp.*—„Gwiazdkę” może sz. pan nabyć w kancelarji Towarzystwa dobroczynności lub też u wydawcy w drukarni, Chmielna, 31.

## GIEŁDA.

Warszawa 30-go grudnia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie brzmiały dość niezgodnie, zapowiadały bowiem 197, 197.50 i 197.75 na styczeń r. p., co odpowiada kursom 50.75, 50.62½ i 50.57½ bez kosztów, otrzymane zaś nadto depesze twierdziły, iż nastąpiła poprawa dla rubli dzięki zakupom pokryciowym i zwykle międzynarodowych wartości spekulacyjnych. Nasze zebranie rozpoczęło obroty tanim kursem 50.25 (równia 199 m. bez kosztów) za Berlin wpłatowy i obniżyło tę cenę pod naciskiem papieru regulacyjnego do 50.05 (t. j. 199.80 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 20 kop., a przy uwzględnieniu wczorajszego końcowego kursu 15 kop. na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś niewiele. Sprzedano dostawy z odbiorem stałym w końcu stycznia r. p. po 50.50, 50.45, 50.42½ i 50.40, a za dostawy na koniec marca r. p. żądano 50.75, przy chęci płacenia 50.70.

Wogóle giełda zajęta dziś była regulacją.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 50.25, 50.20, 50.17½, 50.15, 50.12½, 50.10, 50.07½ i 50.05, nie zatrzymując się dłużej przy żadnym z tych kursów. Londyn krótki bez ruchu. Paryż krótki zbywano po 40.45. Za Wiedeń krótki osiągnęto 86.35.

Wartość walut nie notowanych urzędownie: przekazy krótkie na Londyn rs. 10.13, na Paryż 40.60 i na Wiedeń 86.65.

W papierach obrotu średnie, przy tendencji niezmienniej. Żądano za listy likwidacyjne po 98.15 i 97.60, względnie do wielkości odcinków, nie znajdując odbiorców. Wschodnie pożyczki w zaofiarow. nominalnem po 102.50 II-ej i III-ej em. Pożyczkę wewnętrzną 4% z r. 1887-go I-ej em. ceniono po 95.75, zabrano zaś kilka tysięcy po 95.25.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 101.—, I-ej ser. i po 100.60 II, III, IV i V-ej serji, a umieszczono kilka tysięcy I-ej s. po 100.90, oraz kilkadziesiąt tys. V-ej s. 100.25, 100.30 i 100.35. Listy zastawne m. Warszawy ofiarowano po 102.75 I-ej s., po 102.45 II-ej s. po 101 III-ej ser., po 100 IV-ej i po 99.75 V-ej s., której wzięto kilka tysięcy po 99.50 i 99.40.

Zapłacono za kilka tysięcy rubli kuponów celnych rs. 1.63½, 1.63¼ i 1.63⅓, przy żądaniu po rs. 1.64 za kupony celne, 50½ kop. za marki w got., po 87 kop. za guldeny i po 41 kop. za franki.

Godzina 12. Uspokojenie giełdy dla walut obcych słabsze, wyczekujące.

Nieurzędowe kursa żądane: za Berlin krótki 50.30, za Londyn krótki 10.14, za Paryż krótki 40.65 i za Wiedeń krótki 86.70.

Okowita. Wiadro 100% rs. 11.65 netto. Wiadro 78% rs. 9.27 — 2%. Dowozy dostateczne. Uspokojenie cokolwiek słabsze. Ceny warsz. Tow. ocz. i sprzedaży spirytusu 11.70.

Cukier. Biuro przedstawicieli fabrykantów cukru w Kijowie telegrafują pod d. 29-ym b. m. o następujących transakcjach mączką cukrową krystaliczną dokonanych na tamtejszym rynku cukrowym: fabrykant Szyrmanowi 8,000 pudów na stacji Popielnia na styczeń po rs. 4.05; fabryka Werchniaczka eksporterowi 20,400 pudów na stacji Christinówka na styczeń po rs. 2.15, oprócz akcyzy. Świadczeń wywozowych sprzedaż spekulantów spekulantom na 15,000 pudów cukru na grudzień po 95 kop.



Gdańsk 30-go grudnia. — (Tel. prywat. Kurjera warsz.) — Kryształ rurski jest natarczywie ofiarowany po 15,40 m., nie znajduje jednak odbiorców.

## Sprawozdania z targów.

**Targ zbożowy na placu Witkowskiego** w dniu 30 ym grudnia. — Pszenicy wystawiono na sprzedaż w dniu dzisiejszym około 600 korcy, i przy usposobieniu nie zmienionem placem za wyborową po 8,75 do 8,80, za białą 8,65 do 8,70, za psrą 8 rs.. Żyta dowoży bardzo są małe, dziś dostawiono 100 korcy, tendencja nieokreślona, za wyborowe osiągnęto 7,80, za średnie 7,65, ordynaryjnym wcale się zajmowano. Owsa dowożono 100 korcy i przy nie zmienionem usposobieniu sprzedawano po 3,10 do 3,50, stosownie do gatunku.

**Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-terespolskiej.**

Sprawozdanie z dnia 29 grudnia 1891 r.

	wyszło:	pozostaje:
Żyta . . . . .	— wagonów	79 wagonów
Owsa . . . . .	3	145
Maki żytniej . . . . .	—	46
Maki pszennej . . . . .	—	31
Kaszy jaglanej . . . . .	2	813
Kaszy gryczanej . . . . .	1	15
Ryżu . . . . .	—	—
Pszenicy . . . . .	—	16
Jęczmienia . . . . .	4	128
Grochu . . . . .	—	5
Gryki . . . . .	—	4
Cebuli . . . . .	—	—
Fasoli . . . . .	—	15
Łoju . . . . .	—	13
Makuchów . . . . .	—	1
Maki kartoflanej . . . . .	—	22
Cukru . . . . .	—	—
Rodzenków . . . . .	—	1
Żelaza . . . . .	—	—
Tranu . . . . .	—	—

Razem 10 wagonów

824 wagonów.

Ceny zboża wynosiły:

Jęczmień . . . . .	od — do 105 kop. za puł.
Owies . . . . .	od — do 95
Kasza jaglana . . . . .	od — do 155

**Stan zasiewów ozimych.** Według sprawozdania *Góńca* urzędowego wiadomości o stanie zasiewów ozimych w pierwszych dniach listopada r. b., ułożone na podstawie 2,000 korespondencji, przedstawiały się jak następuje. W guberniach południowych stepowych, południowo-zachodnich i środkowych czarno-ziemnych, oraz na południu gubernji sarajewskiej i samarskiej stan zasiewów nie był zadawalniający; wczesne oziminy powschodziły wprawdzie, ucierpiały jednak następnie skutkiem suszy, późniejsze zaś częścią nie zdołały się rozkrzewić przed nastaniem zimy, częścią zaś nie powschodziły zupełnie; nadto pewna część pól ozimych pozostała nieobsiana. Na całej powyższej rozległej przestrzeni, warunki atmosferyczne były w jesieni równie niepomyślne dla oziminy, jak w r. 1890, a to przeważnie skutkiem długiej suszy, która trwała niemal do samej zimy. W stanie miernym lub zupełnie zadawalniającym znajdowały się zasiewy ozime w gubernjach: kowieńskiej, wileńskiej i mińskiej, oraz w pewnych powiatach gubernji permskiej i wiackiej. Na całej pozostałej przestrzeni Rosji europejskiej wraz z Królestwem Polskiem i krajem przedkaskazkim, stan oziminy w początkach listopada był przeważnie zadawalniający, a dobry w gubernjach: tulskiej, riazaniańskiej, kazańskiej, tambowskiej, symbirskiej, penzeńskiej, orłowskiej, w całym tak zwanym okręgu przemyslowym, w prowincjach nadbałtyckich, oraz w gubernjach: petersburskiej, pskowskiej, nowogrodzkiej, niżegorodzkiej i kostromskiej. Nie zwykle pięknie przedstawiają się oziminy w pewnych guberniach dotkniętych w tym roku nieurodzajem. Z porównania oziminy w jesieni r. b. ze stanem oziminy w jesieni r. 1890 wynika, że obszar nie zadawalniającego stanu zasiewów, obejmuje połowę tak zwanej strefy czarno-siewu, gdy w jesieni r. z. obejmował 3/4, tejsze strefy, i gdy w żadnej z gubernji położonej w tej strefie nie był zupełnie zadawalniający; w tym roku zaś w sześciu guberniach czarno-ziemne oziminy przedstawiały się bardzo dobrze. W pozostałych guberniach państwa stan oziminy w r. b. był w ogólności również lepszy niż w jesieni r. 1890. W szczególności co do Królestwa Polskiego, departament rolnictwa otrzymał 49 sprawozdań, w tej liczbie 10 z gubernji warszawskiej, 9 z siedleckiej, 10 z lubelskiej, 5 z suwalskiej, 8 z piotrkowskiej, 2 z kaliskiej, 4 z kieleckiej, 3 z radomskiej, 2 z Piotrkowej i 1 z łomżyńskiej. Sprawozdania te twierdzą, że stan oziminy w początkach listopada r. b. był u nas w ogóle zadawalniający; w szczególności oziminy wczesne były po większej części dobre, późne zaś w skutek suszy liche, a miejscami złe. Rzepak według relacji z gubernji radomskiej przedstawiał się dobrze. Owady nie przyczyniły się do większych szkód, tylko myszy rozplodziły się ogromnie skutkiem suszy i tu i owdzie wyrządziły rzeczywiste szkody. Zasiewy ozime opóźniły się w tym roku prawie wszędzie.

**Odesa 22-go grudnia.** (Rynek zbożowy). Tak jak i dotychczas odeski rynek zbożowy pozostawał w ubiegłym tygodniu w dalszym ciągu w spokoju. Rynek wewnętrzny nie nadsyłał żadnych zapotrzebowań, a posiadacze towaru wstrzymują się od świeżych wysyłek, gdyż nie chcą im płacić cen zadanych. Ceny na rynku tutejszym trzymają się mocno, za wyjątkiem cen pszenicy, które osłabły trochę. Na stacjach kolei południowo-zachodnich poszukiwano są najchętniej kukurydzy nowego zbioru, za które płać 66 kop. do 67 kop. za pud. Ogólnie biorąc, obroty idą u nas bardzo kulawo. — Zniżka zapawała zdaje się również na rynkach zachodnich skutkiem obniżki, jakiej doznała pszenica amerykańska i silniejszego zaofiarowania rurskiej pszenicy, wywiezionej przed ogłoszeniem zakazu. Szczególniej w Anglii, Francji i we Włoszech ceny doznały silnej niżki. Zniżka dotknęła również rynki austriackie, które dotychczas trzymały się bardzo mocno. Spadek ten został wywołany poprawą zasiewów ozimych, dzięki deszczom, jakie spadły w ostatnich czasach w Austrii. — W Stanach Zjednoczonych Ameryki północnej obroty pszenicą zależały od ilości nadsyłanych przez farmerów i powiększenia świeżego zapasów kontrolowanych. Niemniej w północnej Ameryce oczekują bliższej wyżki cen, z powodu niezadawalniającego stanu zasiewów ozimych z jednej strony i problematycznego urodzaju zbóż wiosennych w Stanach zachodnich z drugiej strony. — W Australji zbiór pszenicy jest doskonały, a rynki europejskie już się zwracają zaczęły ze swymi żądaniami w tym kierunku, lecz zbyt wysokie ceny tego ziarna, jak zwykle w początku sezonu, przeszkodziły transakcjom.

Dowozy zboża kolej do Odesy zmniejszyły się w tym tygodniu jeszcze bardziej. Otrzymało wszystkiego od d. 13-go do 19-go grudnia zaledwie 32 wagony pszenicy i 7 wagonów żyta. Natomiast nadchodzi bardzo wiele prowinów, jak zwykle przed świętami Bożego Narodzenia. Skutkiem zakazu wywozu maki, prawie wszyscy młynarze w Rosji południowej zmniejszili do minimum swojej produkcji. Najwięcej ucierpieli młynarze wyrabiający makę specjalnie na wywóz, gdyż ten gatunek towaru nie znajduje tu łatwego zbytu. W chwili obecnej młynarze tutejsi starają się wejść w stosunki z odbiorcami w miejscowościach położonych nad Wisłą, lecz do tej pory starania ich nie zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem. Wysłali oni na własny rachunek znaczne ilości maki do Warszawy, Łodzi i innych miejscowości, lecz i tu także nie osiągnęli zamierzonego celu. — Zapasy pszenicy nie przenoszą 695,000 czterci, z których 42,000 znajduje się na statkach. Największe ilości ziarna składają się z pszenicy ozimej, której Odesa posiada 475,000 czterci, następnie idą girki 209,000 czterci, sandomierki 16,500 czterci i arnautki 2,000 czterci. Zapasy żyta są bardzo nieznaczne i nie przenoszą 3,100 czterci. Znajduje się jeszcze wprawdzie w mieście 111 000 pudów żyta, lecz te nie mogą wchodzić w rachubę, należą bowiem do intendencji warszawskiej. Reszta zapasów wynosi: 225,000 czterci jęczmienia, 8,000 czterci owsa, 19,000 czterci starej kukurydzy, 6,100 czterci nowej kukurydzy, 4,000 czterci siemienia inianego, 1,500 czterci buraków i 11,300 czterci rzepaku; ogółem zapasy wynoszą 987,900 czterci. Sprzedano w Odesie od 15-go do 21-go grudnia r. b. pszenicy młkiej 3,000 czterci wagi 9 do 9,20 pudów po 112 1/2 kop. do 118 kop.; girki 2,000 czterci wagi 9,16 pudów po 117 kop.; sandomierki 400 czterci wagi 9,30 pudów po 124 1/2 kop.; kukurydzy 2,000 czterci po 78 kop. do 80 kop.; owsa 1,500 czterci po 82 kop.

Sprzedano ogółem na targu odeskim:

	od 8 grudn. do 14 grudn. 1891 r.	od 15 grudn. do 21 grudn. 1891 r.	od 13 styczn. do 21 grudnia 1891 r.
Pszenicy ozimej . . . . .	8,000	3,000	1,410,000
Sandomierki . . . . .	—	400	55,250
Girki . . . . .	6,000	2,000	1,282,100
Pszenicy jarej . . . . .	—	—	11,800
Żyta . . . . .	1,500	—	260,200
Jęczmienia . . . . .	3,000	—	434,200
Kukurydzy . . . . .	800	2,000	267,810
Siemienia inianego . . . . .	4,000	—	17,900
Rzepak . . . . .	—	—	1,700
Owsa . . . . .	—	1,500	1,500
Ogółem czterci . . . . .	23 300	8 900	3,792,460

## KRYPTOGRAM.

(Ułoż. A. K. Zaorscy).

Dz. i. m. p. n. n. . t. k. t. t.  
S. r. z. s. n. b. t. t.;  
Gr. z. c. n. s. n. k. r. t. c. w. r. t.,  
w s. r. c. n. c. h. c. k. r. t. t.  
Prz. z. k. c. l. P. t. r. n. w.  
R. z. n. p. s. t. k. u. w. i. s. k. r. c.,  
Z. z. d. r. s. c. i. g. l. s. w.,  
T. r. l. b. m. w. z. d. r. w. n., z. c. n. n.  
w. t. m. z. b. l. z. l. s. R. k. N. w.,  
P. n. P. t. r. d. z. c. n. g. t. w.,  
B. z. n. m. n. s. z. w. s. r. c. z. m. n. n.,  
S. z. l. m. b. l. t. s. t. z. c. h. w. n. n.  
C. z. p. p. r. z. n. n. . t. k. c. n.,  
G. d. n. d. w. s. r. c. m. d. w. b. l. c. n.

Rozwiązanie arytmogryfu, umieszczonego w numerze 355.

PTASZNIK z TYROLU

P	T	A	S	Z	N	I	K	Z	T	Y	R	O	L	U
S	a	l	m	a	n	a	s	s	a	r				
N	i	e	d	z	w	i	e	d	z	i	c	a		
P	i	e	c	z	a	r	k	a						
R	o	s	s	i	n	i								
F	l	a	g	a										
A	t	e												
P	o	n	i	a	t	o	w	s	k	i				
K	o	n	s	y										
C	h	a	r	k	o	w								
B	r	o	n	a										
A	l	c												

**Dobre rozwiązanie nadesłali:** panie: F. Silberbaum, S. Haber, A. Braun, M. Gorgolewska, B. Goldbaum, F. Bornstein, B. Radzińska, E. Myślińska, R. Seligsohn, W. de Rotwand, Z. Rappaport, A. Ladachowska, M. Szalatkowska, H. Berkowska, Ch. Frenkel, Evelina Z., Judyta F., M. Towiańska, S. Szulberg, E. Nending, Janina P., A. Potyńska, F. Flisińska, M. Frankowska, M. Grossman, M. i K. Paschalskie, B. Koch, Marja Dor., Marysińska R., N. Cichocka, J. Normark, Zofja S., Z. Bogusławska, H. Wycałkowska, J. E. i M. Taczanowska, J. Openheim, T. Weinper, F. Majrantz, R. Krykus, N. Chodowska, S. Dessau, H. Hoppenfeld, B. Tuszowska, R. Bassis, R. Marguljes, B. Abramowicz, H. Hoppenfeld, P. Djabek, F. Kowalewska, R. i E. Hasfeld, A. Kirszenzweig, S. Ciechanow, W. Grabowska, Nusia K., M. i N. Mareńskie, G. Rotholtz, A. i G. Sachs, R. Danziger, M. Weinthal, H. Frank, T. Neufeld; panowie: rodzeństwo Freundel, J. A. i M. Halpern, F. i A. Hert, W. i S. Podobałscy, K. Taubenhaus, J. A. i D. Kleinfeld, Kółko niedzielne, L. Zwayer, K. Mikiewicz, W. Gay, L. Belfeld, G. Simon, B. i S. Galis, K. Kinkel, M. Kipman, S. Olsztyński, L. Możdżeński, H. Cukier, S. Jedrzejowski, J. Lichtenbaum, L. Bondini, J. Maehonbaum, L. Kipman, T. Vogelbaum, G. Krawczyk, H. Mendlik, J. Radziński, L. Goldberg, S. Radziński, L. Łazowert, F. Bornstein, G. Bentman, A. Szlak, M. Marguljes, S. Bobrowski, Z. Szeiberg, H.

A. i F. Truskier, G. Halpern, R. Pazer, Wacław M., Z. H. i S. Szczawiński, A. Goldberg, L. F. Bernard, Z. Garliński, R. Boyen, Zelwarek, S. Böhm, M. Neuman, K. Górecki, S. Frankowski, Ignacy A., Ananas, F. D. L. R. Ziobikowski, Romcio R. M. Bujaner, W. Michalowiec, M. Koerner, M. Rosenfeld, S. Ramer, J. Jenike, M. Pechnik, J. Neufeld, S. Lipski, B. Rubinstein, A. Rappel, S. Wachtel, A. Adamczyk, Miecło A., S. Rudawer, D. Mal., J. Maliniak, W. Kostyński, M. Remiszewski, L. Hantower, B. Oppenheim, J. Radziński, M. Rosenwein, H. Cynamon, W. Grünberg, F. Wiśniewski, A. Fares, E. Szpak, Joten, F. Sieradzer, W. Proszkowski, M. Grützhaendler, H. Bem, J. Spielrein, A. i M. Fromberg, J. Horowitz, H. M., J. Neumark, L. Redlus, H. Lowy, W. Majewski, S. Goldberg, S. Lato, S. Mandelok, W. Krosnowski, J. Postrych, M. i H. Silberstein, A. Neuding, K. Korzeniowski, W. Danziger, J. Apfelbaum, Stanisław G., Z. Markowski, S. i R. Eppelbaum, H. Grünberg, H. Doktorowicz, B. Lijenthal, S. Wojsznitz, J. Krawczunas, J. Gundelach; z prowincji: E. Cederbaum z Lublina, Ptasznik z Kowla, M. R. Bajohman z Piotrkowa, Pelagja S. i M. Binenthal z Kielc, S. Baruch z Łodzi, M. Zbiegniewski z Bzina, M. Kobryn z Radomia, W. Wutke z Suwałk, J. Szykier z Szadka, M. Lcontjew z Piotrkowa, W. Tymowski z Rudy Guzowskiej, A. i J. Toruńczyk z Lublina, Anastazy B. z Łodzi, R. Goldstein z Łodzi, F. Peczek z Elizawetgradu, E. Srebrna, P. Hirsberg i F. Srebrna z Łodzi, M. Mokrzycka z Brześcia Litewskiego, Lucja K. i Helena W. z Plocka, B. Helman z Zawiercia, B. Zimnawoda z Częstochowy, W. Żurkowski z Łodzi, R. Koecher z osady Marki, I. Helman z Częstochowy, Teof Ryder z Piotrkowa, H. i C. Jezierey z Moskwy.

## ODPOWIEDZI.

— **Pani Salomei Szuld.** — Dla bardzo prostej przyczyny: nie dopatrzylismy!  
— **Szumkowi Kil.** — Absurd, przewany szaradą, zamieściliśmy... w koszu.  
— **Pani Sabinie Jóchn.** — Nadesłany logogryf z przysłowiem do druku się nie kwalifikuje.  
— **Panu Ludwikowi Saf.** — W szaradzie należy wiersz opracowywać w sposób, wymagany przez regule. Potrzeba zatem prócz rymu baczyć na średniówkę, czego praca pańska bezwarunkowo nie uwzględnia.  
— **Pani Michalinie Wisc.** — Zechce sz. pani reklamację zwrócić się do właściwej redakcji. Zadanie zużytkujemy.  
— **Panu Alfonsowi Hild.** — Wydawnictwa podobne powstają i giną bez pozostawienia jakiegokolwiek śladu po sobie. Nie należy polegać na zapewnieniach słownych agentów: wszak w interesie ich leży tak rzecz przedstawiać, by do celu swego skłonić namawianego.  
— **Pannie Zuzi.** — Po kaligrafii i stylu poznać łatwo, iż pierwszy to krok na literackiej niwie. Naszem zdaniem może lepiej będzie pozostawić jej uprawę osobom, większe po temu kwalifikacje posiadającym.  
— **Panu Teodorowi Zug.** — Arytmogryf do druku się nie kwalifikuje.  
— **Zapytującej.** — Dla nas tembardziej.  
— **Ciekawemu.** — Pod pseudonimem tym ukrywa się osoba, która nie chce zdradzać swego incognito.  
— **Autorom trzech zadań.** — Gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść! Do treści zbiorowej pracy panów, przysłowie to w całej da się zastosować rozciąglej.  
— **Panu Wincentemu Rekl. w Łowiczu.** — I owszem, prosimy, byle rzecz nie była zbyt długa.  
— **Pani Annie.** — Drukowany nie będzie.  
— **Poczytującemu.** — Możemy lepiej było utwory swoje dawać przed wysłaniem nam komuś kompetentnemu do oceny. Oszczędziłoby to nam czasu do ich przegladania, a panu kosztów przesyłki.  
— **Figlarzowi.** — Niesmaczne.  
— **Pani Adolfie.** — Wiersz ten sam, zamieszczony również w zadaniu konikowem, posiadamy już w tece.  
— **Kubusiowi.** — Nie.  
— **Pani M. S. z ulicy Wolność.** — Szaradę zużytkujemy, logogryf jednak i arytmogryf do druku się nie kwalifikują.  
— **Panu S. A.** — Jedną z szarad zużytkujemy, druga do druku się nie kwalifikuje.  
— **Pan R. Zasp.** — Prosimy o coś... świeższego.  
— **Panu Maurycyemu N...** — Szarady pańskiej drukować nie będziemy.  
— **Cyklicie.** — Należy wraz z zadaniem złożyć w redakcji ofiarowane na nagrodę książki, inaczej nie moglibyśmy rozdzielić ich między wygrywających.  
— **Panu M. Neum.** — „Bez” szarady pańskiej „Kurjer” nadal wychodzi postanowił.  
— **Facetce.** — Szarada zbyt zwinna.  
— **Panu F. Pec. z Elizawetgradu.** — Na tydzień przed odebraniem listu pańskiego zadanie na toż samo nazwisko zamieszczono było w naszym piśmie.  
— **Dydlakowi.** — Podobne zadanie rozwiązuje łatwo pięcioletnie nawet dziecko.  
— **Pepicie z Radomia.** — Że zadanie nie było łatwe, dowodem fakt, iż ani jedno nie nadeszło nań rozwiązaniem. Pani wprawdzie odgadła, na nieznacznie jednak zapóźno!  
— **Panu Aronomi Ten.** — Świeżo nadesłane zadanie zużytkujemy.

## Paczki i Faworki

na świeżem maśle, poczynawszy od czwartku dnia 31 b. m. 1891 r. poleca

**Cukiernia J. SZTENGEŁ**

Marszałkowska 152.

4538

**Świeży Tran Norwegijski z Bergen**

i Najlepszą Oliwę Nicejską stołową

otrzymał skład materiałów aptecznych

Trzeźńskiego, Urbanowicza i Różyckiego

Krak.-Przedm. 15

wprost kościoła po-karmelickiego

**Sprzedaż hurtowa i detaliczna. 1550r**



**W SKŁADZIE**  
**Adama Kempnińskiego, Senatorska 22. 2116r**





## Przeniesiony Kantor

# F. ŁAPIŃSKIEGO,

z ulicy Jerozolimskiej № 63, na ulicę Marszałkowską № 101 (róg Jerozolimskiej, dom L. Marconiego).  
Najdawniejszy, 27 lat egzystujący handel Węgłem i Drzewem.  
Kantor otwarty od godziny 8-ej rano do godziny 7-ej wieczór. 1496r  
Skład ulica Towarowa № 2, otwarty od godziny 6-ej rano do godziny 7-ej wieczór.

Telefony.

F. ŁAPIŃSKI.

NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA.

## Erywańska № 6.

Pierwszy Skład Komissowy

# Win, Koniaków, Likierów itp.

gwarantowanej czystości

pierwszorzędnym zagranicznym firm Schröder et de Constans w Bordeaux, Moët et Chandon w Epernay, Paul Guillemot w Dijon i t. p.  
reprezentowanych przez

P. KAZIMIERZA DOBIECKIEGO,

Medoc 1884—Graves 1884, rs. 1 butelka; Koniak Burgundzki po rs. 2 k. 55 i rs. 2 kop. 70. Oprócz tego koniaki oryginalne po różnych cenach. Sprzedaż na butelki, ceny niskie, stałe, oznaczone przez Reprezentanta domów.—Wina i t. p. odleżałe, wybór wielki 2047R

Telefon № 557.

PATENTOWANE i UPRZY WILEJOWANE  
w Rosji i za granicą

# LESNE PASTYLKI (krazki) TATRA

300godzin

za 1 rs.

stałego balsamicznego zapachu lasów iglastych w jednym pokoju, zapewnia zużycie zawartości jednego pudełka kosztującego rs. 1. Najwygodniejszy i najtańszy sposób wyrugowujący z użycia wszelkiego rodzaju rozpylacze.

WYŁĄCZNA WŁASNOŚĆ

Warszawskiego Laboratorium Chemicznego.

Dostać można: 1) róg Miodowej i Senatorskiej,  
2) Krakowskie-Przedm. № 1,  
3) róg Granicznej i Królewskiej,  
4) Nalewki 31. 1963R

# Naturalne Wina Gruziańskie

Czerwone, białe i Szampańskie

z winnic Księcia J. K. Bagration-Muchrańskiego,

nagrodzone za czystość i dobroć

Herbem Państwa na wystawie 1892 r. w Moskwie

Medalem złotym na wystawie 1889 r. w Paryżu:

nabywać można we wszystkich znaczniejszych handlach win i restauracjach w Warszawie i na prowincji.

CENTRALNY SKŁAD

przy składzie Win i trunków zagranicznych

# SCHULTZ & ZAWADZKI

w Warszawie, ulica Senatorska № 24. 2068R

# ZAMBROWSKA KOMISJA

zawiadująca budowaniem koszar dla piechoty,

podaje niniejszem do wiadomości, iż w dniu 3 (15) Stycznia r. 1892, o godzinie 12 w po-  
łudnie, w Kancelarii Komisji, odbywać się będzie licytacja na przedsiębiorstwo oczyszczenia  
miejsc ustępowych dla 15-go Szlisselburskiego i 10-go Ładozkiego pułków piechoty w prze-  
ciagu czasu od zawarcia kontraktu do 1 Września roku 1894, przeze mnie kontrakt  
dotyczący się 15-go Szlisselburskiego pułku obowiązujący będzie dopiero od 1-go Wrze-  
śnia roku 1892.

Licytacja powyższa dopełniona będzie głośno i przez opiewetowane deklaracje, na za-  
sadzie ścisłego wykazania warunków podanych do licytacji. Cena zadeklarowaną być po-  
winna rocznie od każdego człowieka; przyzady wszystkie i narzędzia potrzebne do  
usuwania nieczystości, przedsiębiorca winien swoim kosztem dostarczyć. Przystępujący do  
licytacji składa wadium w ilości rs. 600, nadmienienia się prztem, iż do licytacji przypu-  
szczeni zostaną tylko ci, którym w zupełności zaufać można i którzy złożą dowody wyko-  
nywania dokładnego podobnych robót.

Warunki dotyczące tego przedsiębiorstwa, są do przejrzenia w Kancelarii Komisji  
każdodziennie od godziny 10-ej rano. 2142r



# KALOSZE GUMOWE

ROSSYJSKO-AMERYKAŃSKIEGO

TOWARZYSTWA WYROBÓW GUMOWYCH

w Petersburgu,

reprezentowanych przez firmę

# Ch. Lurie i Sz. Gurjan,

Rymarska Nr 12, dom Br. Lesser.

UWAGA. Prosimy o zwrócenie uwagi na 2 HERBY PAŃ-  
STWA oraz TROJKĄT z napisem „St. PETERSBURG.” gdyż kalosze  
z podobnymi znakami lecz bez herbu państwa i trójkątu, pochodzą  
z innych fabryk nie zaś z fabryki Petersburskiej. 2069R



Wystawa francuska w Moskwie Klasa 14, za  
zezwoleńiem Piotrkowskiego Medycznego Za-  
rządu.

# Nowy Cold-Cream Aldehyde

Chemika Władio.

Aldehyde nie zawierający cząstek tłuszczu, nigdy  
się nie pali i nie pozostawia plam na ubraniu.

Mały flakon 60 kop. Duży flakon rs. 1.  
Sprzedaje się w aptekach, lepszych aptekarskich i per-  
fumeryjnych magazynach.

Skład główny u W. Kremera, Stare-Góscin-  
ny Dwór № 29—30 w Moskwie.

Trzciński, Urbanowicz i Różycki, Krakow-  
skie-Przedmieście № 17 w Warszawie. 1427r

# SANTAL DE MIDY.

Essencya z cytrynianu drzewa sandałowego z Bombay, najzupeł-  
niej czysta, w kapsułkach zawarta, jest znacznie skuteczniejszą aniżeli  
korym i kuby. Oczni niepotrzebnie używanie wszelkich szpryc-  
owań i w przeciągu kilku dni uleczą wszelkie najdotkliwsze i naj-  
więcej zastarzałe rzeżączki, nie utrudzając żołądka i nie udzielając  
nieprzyjemnej woni nrynie.

Skład w Paryżu, 8, ulica Vivienne i w głównych aptekach.

# R. KRUPCEKI i L. PORADZEWSKI,

SKŁAD PAPIERU

MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH i GALANTERJI

w Warszawie, Wierzbowa Nr 1,

wprost Hotelu Angielskiego,

poleca:

wielki wybór pięknych, praktycznych i najtańszych przedmio-  
tów na podarki Gwiazdkowe dla dorosłych i dzieci.

Wyprzedaż Albumów do Fotografij po cenach niżej kosztu. 2007 R

Premja Pączkowe!

# Nie zasłużony, a szcze- śliwy bierze.

Kupujący w cukierni Skowrońskiego,  
Nowy-Swiat № 4, pączek za 3 kop.,  
(zawierający karteczkę), otrzymuje jako  
premjum Kopę Pączków, znanych ze  
swej dobroci. 2156R

60 Pączków

# Dla Fabrykantów Firaneł.

Kilka Maszyn tkackich o 11, 15  
i 16 punktach oraz w zółto należące  
do nich Maszyny pomocnicze,  
wszystkie w najlepszym stanie, są  
zaraz w całości i b częściowo  
do sprzedania bardzo tanio. Adreso-  
wać: J. G. 5005 Rudolf Mosse,  
Berlin, S. W. 2156R

# Potrzebna uzdolniona SZWACZKA

do Gorsetów, na wyjazd do Odessy, na bar-  
dzo korzystnych warunkach.—Wiadomość w  
fabryce gorsetów „Marie”, Niecała № 1,  
pierwsze piętro. 1867

# Marriot i Seligman w Libawie,

nabywają wszelkie ilości żywych wie-  
przów wagi od 5 do 6 1/2 pudów (wagi ży-  
wej). Płacą zaraz przy otrzymaniu. Szczegó-  
łów udzielają na żądanie. 2185R

# Drzewo orzechowe

nabywa się wagonami.—Oferty pod lit.  
H 25807, adresować do Haasensteina i  
Voglera A. S. w Wrocławiu. 2183R

# Tłomacze

u lekarzy wrocławskich, z języków słowiań-  
skich na niemiecki chorą z Królestwa.—  
L. Fuss professor, Wrocław, Dahnhof-  
strasse 5 2182R



**DWA DOMY**  
do sprzedania. — Oferty  
Kantor Kurjera pod lite-  
rami S. P. 1846

**50% niżej kosztu.**  
**WYPRZEDAŻ:**  
Szkła, Porcelany i Zabawek, z powodu zwi-  
nięcia sklepu z dniem 8-ym Stycznia 1892 r.  
Nowy-Swiat № 41, S. Weretnik. 1854

## Zarząd Towarzystwa Drogi Żelaznej Wangrodzko-Dąbrowskiej,

ma zaszczyt zawiadomić pp. Akcjonariuszów, że 25-te zwyczajne  
zgromadzenie ogólne akcjonariuszów, odbyte dnia 15 (27) Listopada  
r. b. powzięło następujące uchwały:

1. Zatwierdziło przedstawiony przez Zarząd budżet dochodów i rozchodów eksploatacji na rok 1892 i upoważniło Zarząd do wprowadzenia do budżetu — na prawach ogólnego zebrania — tych zmian, jakie mogą być zażądane przez Władze Rządowe.
  2. Postanowiło przelać z dochodów r. 1892 do Kasy Emerytalnej urzędników 31,700 rs.
  3. Zatwierdziło przewidzianą w budżecie sumę rs. 10,000 na wydanie urzędnikom gratyfikacji.
  4. Upoważniło Zarząd do poczynienia starań u Rządu, aby przewidziana w budżecie summa rs. 12,000 na wydanie wsparć urzędnikom, mogła być z powodu drożyzny podniesioną do rs. 25,000.
  5. Zatwierdziło przedstawiony przez Zarząd budżet rozchodów materialnych na rachunek kapitału obrotowego.
  6. Upoważniło Zarząd do sprzedaży starych materiałów i wyszłych z użycia przedmiotów inwentaryjnych.
  7. Zatwierdziło zaliczenie do kosztów eksploatacyjnych roku 1891 summy 30,000 rs. wydanej na roboty przy rekonstrukcji tunelu.
  8. Upoważniło Zarząd do zaciągnięcia w roku 1892 pożyczki w Banku Państwa w summie 200,000 rs. na pokrycie deficytu eksploatacyjnego z r. 1885.
  9. Wyzaczyło rs. 2,000 na wynagrodzenie Członków Komisji Rewizyjnej, mającej rozpatrywać sprawozdanie za rok 1891.
- Po odbytem ballotowaniu na Członków Komisji Rewizyjnej zostali wybrani pp. Akcjonariusze: J. Wieniawski, Hrabia L. Plater, A. Fedorenko i E. Lubowski.

W Warszawie, dnia 17 (29) Grudnia 1891 roku. 2153r

**1892**  
**Monachium**  
Pałac Kryształowy.

Pod Najwyższym protektorem Jego Król. Wysokości Księcia  
Regenta Luitpolda Bawarskiego i pod prezydencją honorową  
Jego Król. Wysokości Księcia Ludwika Bawarskiego

**VI. Wielka Międzynarodowa Wystawa Sztuki.**  
Otwarcie 1 Czerwca—do końca Października.  
Termin nadsyłania prac: od 1-go do 15-go Kwietnia.  
Komitet Centralny. 2159 R

# WIELKA WYPRZEDAŻ

wyrobów platerowanych, wysortowanych z cennika Braci Buch, powierzona została firmie J. K. Głaziewicz,  
Senatorska Nr 10, z ustępstwem 40 procent.

**Norblin i S-ka.** 1833

### Nauka i wychowanie.

**Adres pierwszorzędnego biura nauczycielskiego**  
Ago Zaleski, Mazowiecka 16, rekomenduje  
nauczycieli, nauczycielki, bony. 164r

**Buchalterji** wyucza gruntownie z upowa-  
żnienia władzy, b. wieloletni zastępca Dani-  
łowicza, autora buchalterji, Chmielewski. Bra-  
cka 5. 3500r

**Biuro nauczycielskie** W. Max, Szkolna 8.  
Francuzka z dobrą muzyką do umieszcze-  
nia. 38140

**Buchalterji** wyucza z upoważnienia władzy  
specjalista S. Rogulski. Wykład ustny lub  
listowy. Lekcje—korespondencje próbną bez-  
płatnie. Erywańska 8. 38225

**Konwersacja** francuzka paryżkim akcen-  
tem, 2 ruble miesięcznie. Śliska 50, m. 35,  
od 3—4 lub 6—7. 38396

**Dla ucznia 12-letniego** poszukuje się młode-  
go człowieka z wyższym wykształceniem do  
towarzystwa w dni świąteczne i galowe i  
ferje od południa do wieczora. Oferty przy-  
jmuje Kurjer pod „Uczeń”. 38166

**Biuro** prof. de Préchamps, Długa 25. Fran-  
cuzki, polki, niemiecki do umieszczenia. 3701

**Lekcyj** muzyki i śpiewu, świadectwo kon-  
serwatorium. Starsze wyuczam ułatwionym  
sposobem. Długa 18, m. 17. 3647r

**Lekcje** tańców salonowych udzielam w za-  
kładach naukowych, domach prywatnych i  
u siebie, osobom dorosłym, młodzieży szkolnej  
i dzieciom w oddzielnych godzinach, specjalny  
nauczyciel tańców salonowych Leon Sikor-  
ski. Żórawia 29, przy Marszałkowskiej. 38407

**Nauczycielka**, gimnazystka z niemieckim,  
poszukuje lekcji. Chmieleńska 49, m. 9, od  
10—12. 38420

### KEFIR

z mleka świeżego i przegotowa-  
nego, wyrabia stale Apteka  
E. GESSNERA,  
Aleja Jerozolimska 27, róg Kruc-  
zej, w Warszawie. Dostać można w  
b. wielu Aptekach warszawskich. 1634

DO SKŁADU 3r

**Stanisława Baumann**  
przy ulicy Elektoralnej № 7,  
naprzeciw Banku,  
nadszła ciągle wielkie transporty  
**Cementu Portland**  
z fabryk niemieckich i krajowych:  
**Cegły i Gliny ogniotrwałej,**  
**Węgla kowalskich angielskich,**  
**Tektury smółkowej,**  
**Stali Resorowej Angielskiej.**

**Ant. Stępkowski,**  
**Handel Win i Delikatesów,**  
**Wierzbowa 9, 2060r**  
poleca na Święta:  
Pasztety Strasburskie,  
Fruits Glacés Marsylijskie i Krym-  
skie,  
Pierniki toruńskie,  
Sliwki wiesbadeńskie,  
Bakalje,  
Daktyle marokańskie,  
Figi Erbeyl's,  
Jabłka tyrolskie,  
Wina wszelkich gatunków,  
Koniaki i Likierzy pierwszorzę-  
dnych firm.

### Ostrzeżenie.

Blankiet listowy nie wypełniony, z firmą  
„Salomon Łabendz, Warschau” i z podpisem  
moim „S. Łabendz”, pozostawiony do napisa-  
nia listu, zaginął. — Upraszając znalazcę o  
zwrot takowego, ostrzegam, że kroki właści-  
we celem zapobieżenia a możliwej malwersacji,  
poczynione zostały. 2154B

Chłodna  
№ 12, Salomon Łabendz.

**Sprzedaje się tanio,**  
**tylko przez 4 jeszcze dni,**  
z powodu wyjazdu, 1870  
duża patera brązowa w ogniu złocona, przy-  
bory brązowe do biura męskiego, obrazy we-  
nekie z mozaiki szklanej, stare olejne obra-  
zy, książki w różnych językach i różnej tre-  
ści, stolik machoniowy z blatem marmurowym,  
stolik machoniowy do kart, i ładne olejodru-  
ki francuskie. — Wiadomość u lokaja Jana, ul.  
Mazowiecka № 6, m. 1, od 9—2 po połud.

### Lombard Kaucjonowany R. Dobrzańskiego.

przy ulicy Nowy-Swiat № 16, róg Alei  
Jerozolimskiej,  
udziela duże zaliczki po zmniejszonej stopie pro-  
centu, na złoto, srebro, brylanty i inne ko-  
sztowności oraz rowery, białe, tudzież fu-  
tra i garderobę mało noszoną, nie mniej miedź,  
jakoteż towary bławatne i wełniane, każdo-  
dziennie, oprócz świąt, od godziny 10-jej zra-  
na do 4-jej po południu. 1848r

### W MOSKWIE

sprzedaje się elegancko urządzone.

### KAWIARNIA,

na jednej z centralnych ulic, stoły marmu-  
rowe, brązowe lampy, naczynia platerowane,  
6 tuzinów krzeseł Thoneta. Może być z pra-  
wem sprzedaży wódek i likierów. O cenie  
i warunkach dowiedzieć się można w Mo-  
skwie, w Centralnym Kantorze Ogłoszeń  
(dawn. L. Metzi), ulica Miasnickaja, com  
Spiridonowa, pod lit. E. M. 2145r

### OGŁOSZENIE.

St.-Petersburski Pułk Gren-  
dierów, podaje niniejszem do wia-  
domości, iż w dniu 19 (31) bieżą-  
cego miesiąca Grudnia, o godzinie  
12-jej w południa, w Koszarach  
Sierakowskich w Kancelarii puł-  
kowej, odbywać się będzie licyta-  
cja na dostarczenie w roku 1892  
miesią i innych produktów żywno-  
ści potrzebnych dla pułku. Życzą-  
cy przeto podjąć się dostawy ta-  
kowej, raczą się zgłosić na licyta-  
cję w dniu powyżej oznaczonym.



**Potrzebna jest francuzka na domi-plac.**  
Graniczna 10, m. 8. 88423

**Student udziela korepetycji.** Świętokrzyska 48, mieszkania 3. Wrazie niezastania, adres w skrzynce zostawił. 88231

**Szkola kroju systemem najlepszym Worth'a**  
Skołarskiej. Uczennice praktykują na materjałach i uczą się szycia pod zarządem specjalistek. Kurs sukien i ubrań dzieciennych rs. 10, z okryciami 15. Plac św. Aleksandra 14-6. Pensjonarki przyjmują. 88425

**W czasie świąt student upoważniony od**  
władzy, udziela lekcyj przedmiotów, w których uczeń jest słaby. Ordynacka 8, m. 28, od 6-8. 88431

**Zakład freblawski Ludwika Jahońkowskiej.**  
Wspólna 40, rozpoczyna zajęcia z dniem 2 stycznia. 88420

### Doniesienia osobista.

**Blondynka i Brunetka № 22 i 24 list na**  
poczcie od Mieczysława D. 88360

**Blondynka i Brunetka 22 i 24 list od**  
Władki. Warszawa poste rest. 88355

**Gwiazdeczki 2000 list wysłany.**  
88173

**Kawaler w średnim wieku poszukuje pa-**  
nienki dla wstąpienia w stan małżeński. — Łaskawe oferty pod adresem: Kielasińskiego w Nowej Aleksandrii dla M. D. 87815

**Kawaler lat 27, katolik, mający dom w**  
Warszawie wartości 40 tysięcy, bez długów, poszukuje żony, panny, z posagiem 10 tysięcy, które mogą być zabezpieczone na pierwszym numerze. Oferty proszę nadsyłać poste-rest. Warszawa Kazimierzowi X. O wysłaniu proszę zawiadomić w Kurjerze. 88498

**List dla Blondynki i Brunetki 22 i 24 list**  
na pocztę. 88440

**Młody Niemiec, chrześcijanin, zajmujący po-**  
ważne stanowisko, pragnie zawrzeć znajomość w celu matrymonijnym z młodą panną, inteligentną, mającą posagu 30 000 do 40 000 rs. Oferty proszę składać pod lit. X. X. X. poste-restante Warszawa. 88508

**Panna 23-letnia, z zacnej szlacheckiej rodzi-**  
ny, pracownia i gospodarna, z posagiem 60 tysięcy rubli, poszukuje dobrego męża. — Tylko prawdziwie solidne oferty katolików, niezadłużonych obywateli, doktorów, adwokatów lub przemysłowców uprasza się nadsyłać pod adresem: Jaskółka, Warszawa poste-restante. Proszę o fotografie. 88446

**Panna młoda, sympatyczna, szatynka, wy-**  
kształcona, życzy wyjść za mąż za człowieka wykształconego, ze stałym utrzymaniem. — Oferty serjo proszę składać poste-restante „Galathea”, zawiadamiając. 88293

### Posady i prace.

#### a) Poszukiwane.

**Angielka z Londynu, (gruntownie francuzki,**  
włoski). 3 Miodowa, obcy na 25. 88068

**Buchalter poszukuje zajęcia wieczorami w**  
średnim handlu. Ogrodowa 19-10. 88133

**Gospodynini praktyczna, ze świadectwami,**  
czysta kuchenia, pranie, prasowanie, szyć na maszynie oraz obznajmiona z chowem drobiu, życzy sobie miejsca do zarządu większym gospodarstwem. Włodzimierska 8, m. 21, od 2-5. 88351

**Gospodynini znająca się na gospodarstwie**  
miejjskim i wiejskim poszukuje miejsca. — Ulica Żytnia 25, Bojanowicz. 88441

**Inżynier-mechanik z długoletnią praktyką,**  
krajowic, poszukuje miejsca jako kierownik interesu przemysłowego lub też chce przystąpić jako wspólnik. Oferty w Biurze ogłoszeń, Senatorska 26, pod lit. K. O. N. 8649r

**Inteligentna młoda osoba, znająca muzykę**  
i języki, szuka miejsca do towarzyszenia, do zarządu domem lub opieki nad dziećmi. — Helena P., Chłodna 32, m. 24. 88452

**Korespondent handlowy, rutynowany, w**  
niemieckim, francuskim, polskim, rosyjskim, poszukuje zajęcia stałego lub na godziny. Nowy-Swiat 24, mieszka. 3. 88485

**Młody, energiczny iachowiec, z zagranicznym**  
wykształceniem, poszukuje zarządu fabryką maszyn, większymi warsztatami lub podobnej posady biurowej lub innej od 1 stycznia, w Królestwie lub Cesarstwie. Posiada ewidencję hipoteczną. Oferty sub W. M. K. poste-rest. Sieradz. 88218

**Młoda osoba, niemka, poszukuje miejsca w**  
sklepie białego pieczywa. Wiadomość u p. Herbst, Chmielna 21. 8638r

**Młoda osoba, znająca się dokładnie na go-**  
spodarstwie, przyjmie miejsce, choćby i w odległej stronie Rosji. Chmielna 30, m. 5, Dobiecka, od godz. 4-7. 88499

**Młody człowiek, uczeń 4-jej klasy szkoły**  
miejjsko-handlowej, z praktyką, poszukuje zajęcia kantorowego za skromnym wynagrodzeniem. Oferty „Sumiennemu”, kantor Kurjera. 88502

**Młody człowiek, pełnił obowiązki lokaja i**  
wóznego, z dobrym świadectwem, poszukuje zajęcia. Ziemia 2, m. 14. 88411

**Niemka wysoko wykształcona ma kilka go-**  
dzin wolnych. Hoża 9-8. 88467

**Osoba w młodym wieku poszukuje miejsca**  
do zarządu domem u pojedynczej osoby lub dozorcu chorego. Wilcza 18, m. 18. 88521

**Osoba w średnim wieku, praktyczna i obo-**  
znaną z gospodarstwem miejskim i wiejskim, opatrzoną chlubnymi świadectwami, poszukuje miejsca. Ulica Długa 25, mieszka. 2. 88111

**Osoba inteligentna poszukuje miejsca do**  
gospodarstwa domowego. Krucza 24, mieszka. 23. 88490

**Osoba w średnim wieku, umiejająca wszelkie**  
roboty oraz zajęcia domowe, poszukuje miejsca do zarządu domem. Ulica Wolska 10, m. 18. 88398

**Osoba w średnim wieku, przybyła z Peters-**  
burga, znająca się na praniu, prasowaniu i oboznaną z gospodarstwem, poszukuje miejsca. Wiadomość: Nowa Praga, ulica Środkowa 25, stróż wskaże. 88399

**Poleca się łaskawej pamięci szanownych pa-**  
nów lekarzy zdolny masażysta i bade-majster, który praktykował lat 3 w zakładzie leczniczym hydropatycznym pp. drów Dobrzyckiego i Fritschego. Mieszka przy ulicy Hożej 68, m. 17, T. R. 87979

**Pragnę przyjąć administrację domu, referen-**  
cje na żądanie przedstawie. Oferty w Kurjerze Worsz. pod „Administracja”. 88033

**Prowizor farmacji, znający analizę, posu-**  
kuje zarządu apteki lub dzierżawy z obrotem 6 000 rs. do 15 000 rs. lub też jakiego innego zajęcia lub interesu, przy którym można by spożytkować fachowe uzdolnienie. W razie ządania, może złożyć 3 000 rs. kaucji. Oferty prosi składać w Biurze ogłoszeń Rajchmana i Fendlera, Senatorska 23, dla K. T. 8854r

**Podapiękarz poszukuje kondycji w Cesar-**  
stwie lub Królestwie. Oferty przyjmuję Kurjer pod R. H. 88494

**Rodowita Angielka, znająca niemiecki b. do-**  
brze, życzy zajęcia, godzina 20 kop. Stare-Miasto 6, mieszka. 15. 8650r

**Subjekty ze składu materiałów aptecznych,**  
przybyli z Poznania, z chlubnymi referencjami, biegły w swym zawodzie, przyjmie posadę od każdego czasu tu lub na prowincji. — Wiadomość: ul. Grzybowska 29, mieszka. 2. 88349

**Szukam szycia do bielizny w domach pry-**  
watnych na przychodnią lub na stałą. Ulica Wspólna 69, m. 1. 88460

**Znakomita gospodynini wiejska, średnich lat,**  
umiejająca dobrze gotować, poszukuje miejsca na wsi lub w Warszawie. Smocza 6, u właściciela domu. 88172

**20 rs. miesięcznie. Młody człowiek, han-**  
dlowiec, poszukuje posady. Oferty w Kurjerze dla „Aleksandra”. 88337

#### b) Zaofiarowana.

**A. Na wyjazd potrzebna osoba niemłoda, e-**  
nergiczna, z kaucją rs. 100. Wiadomość: Ogrodowa 44, stróż wskaże. 88462

**Bona niemka z szyciem potrzebna jest od**  
Nowego Roku do starszych dzieci. Marszałkowska 61, m. 1. 88476

**Czytelnik potrzebny od 11-13 lat za cało-**  
dziennie życie, mieszkanie i pensję. Krak-Przedm. 38, m. 10. 88415

**Do fabryki kwiatów B. Grabskiej, ul. Dłu-**  
ga 12, potrzebna jest panna do zwijania, kompletnie uzdolniona. 88119

**Do kwiatów potrzebne pracownice uzdol-**  
nione, podreżne i do nauki, zaraz płatne. — Długa 20, wprost cerkwi. 88202

**Praktykant potrzebny jest zaraz do interesu**  
technicznego. Ładny charakter pisma oraz dokładna znajomość języków polskiego, rosyjskiego i niemieckiego konieczna. Oferty pod lit. A. Z. № 100 składać w biurze ogłoszeń pp. Rajchmana i Fendlera, Senatorska 26. 8635r

**Potrzebna zaraz młoda niemka z szyciem,**  
skromnych wymagań. Wiadomość: Królewska 6, m. 3. 88161

**Potrzebny jest kucharz żonaty na wieś. Ul.**  
Szkolna 4, m. 3. 88493

**Potrzebna kantorowa do pralni, z kaucją,**  
która już była w takim zajęciu. Świętokrzyska, Pralnia Tyrolska. 88470

**Potrzebne panny zdolne do staniów, fa-**  
strygowania, spódnio i rekawiarstwa. Zielna 27, pracownia Józefiny. 88472

**Potrzebny człowiek do składu węgla, z nie-**  
wielką kaucją. Zgłaszać się: ulica Ogrodowa 7. 88388

**Potrzebne panny do kwiatów. Ulica Freta**  
4, mieszka. 6. 88406

**Potrzebne są panny do krawiecczyni. Cio-**  
pla 7, m. 39, Wolska. 88353

**Potrzebne są panny do staniów uzdolnio-**  
ne. Ziemia 33, mieszka. 10. 88370

**Panny uzdolnione, podreżne i uczennice po-**  
trzebne do kwiatów. Długa 35. 8655r

**Panny do kwiatów potrzebne są zaraz. Plac**  
Warecki, poczta, № 8, m. 6. 88484

**Potrzebne panny do kiosku zaraz, z kan-**  
cją. Plac Teatralny 11, administracja kie-sków. 8648r

**Potrzebna jest na kilka godzin dziennie**  
francuzka, panna, wesołego usposobienia, do francuskiej konwersacji. Marszałkowska 128, m. 8. 88389

**Retuzer potrzebny do kłes i papieru. No-**  
wy-Swiat 61. 88384

**Student potrzebny do głośnego czytania po-**  
święci polskich w dni powszednie od godz. 5 do 6-jej. Wynagrodzenie rs. 4 miesięcznie. — Reflektanci raczą się zgłosić: Nowy-Swiat 21, mieszka. 2, od 5 do 6-jej po poł. 88492

**Subjekt felerzski uzdolniony potrzebny za-**  
raz na prowincję, rs. 12 miesięcznie. Sienna 25-20, od 8-5-jej. 88436

**Sklepowa umiejająca poprawnie pisać po pol-**  
sku potrzebna jest zaraz do sklepu mydlarskiego. Wiadomość: Nalewki 8, w kante-rze. 88475

**Uczeń dobrej kondyty potrzebny do cukier-**  
ni, róg Brackiej i Alei Jerozolimskich, 88375

**Uczeń do cukierni potrzebny jest zaraz. No-**  
woliński 7. 88453

### Kupno i sprzedaż.

**Adres: Trębacka 3. Kupuję, sprzedaję, za-**  
mieniam używaną garderobę damską, męską, dziecięcą. 88305

**Billard do sprzedania w cukierni. Ulica Sol-**  
na 21. 88100

**Billard, fortepian i piramida kościanna do**  
sprzedania. Wiadomość u szwajcara hotelu Drezdeńskiego. 88449

**Bardzo tanio sprzedaję biżuterję złotą, sre-**  
brną, pierścienie najnowszych fasonów 66 próby od rs. 2 kop. 80, kolczyki większe od rs. 1 kop. 60, krzyżyki od rs. 2 kop. 60, słupki obrączki złote od rs. 8 i t. d. Kupuję srebro, złoto, zamieniam na nowe. Przyjmuję wszelkie obstarunki podług najnowszych wymagań oraz reparację, złocenie, srebrzenie, wszystko wykonywam tanio, sumiennie. Oraczkowski, Nowy-Swiat 36. 8563r

**Dallmeyer nowy do zdjęć budoirowych ta-**  
nio do sprzedania. Jerozolimka 31, mieszka. 14. 88383

**Do sprzedania tace, półmiski, wazy, czajni-**  
ki, kandelabry platerowane, figura na postumencie bronz, zegar paryski, kłosz duży do wystawy, garnitur złoty z perełkami, zegarek, broszka emalowana z brylancikami, zegarek złoty grawirowany, łańcuszek podwójny, sznur ametystów, stara gitara inkrustowana. Wspólna 34, m. 15, od 12 do 3-jej. 88424

**Do zbycia kredens, komoda, oraz inne uży-**  
wane meble. Krucza 47, u stolarza. 88309

**Do sprzedania para koni, chomonta, karet**  
i powoz. Miodowa 18. 88505

**Dery sezonowe, Australskie mydło restytu-**  
cyjne dla psów, koni, nawozy guano, fosfogips do przesypywania oborników. Mierosławski, Elektoralna 5. 8657r

**Do sprzedania kilka szyb do okien wysta-**  
wowych. T. Z. Nowakowski, ulica Bieleńska 3. 8555r

**Ekstrakt mięsny Liebigs, skład główny u**  
Karola Jacobson, Elektoralna 20. 19r

**Fortepian sprzedaję ratami, wydzierżawiam**  
rs. 4. Jerozolimka 84, Strzelecki. 88154

**Fortepian 140 rs. Tamże Wielkiej Encyklo-**  
pedji 22 zeszyty za 8 rs. Ziemia 39, mieszka. 40. 88444

**Fortepian do sprzedania mało używany Ma-**  
teckiego. Marszałkowska 147, m. 19. 88501

**Fabryka mebli giętych, Wąski Dunaj № 20,**  
róg Podwala, poleca meble różnych najświeższych fasonów, krzesła od rs. 18 tuzin, a także wynajmuje takowe. 88494

**Futro elki amerykańskie z wysokiego męz-**  
czyzny tanio sprzedam. Dobra 49-14, trzeci piętro. Tamże znalazca raczy zwrócić za nagrodą zegarek srebrny męzki z dewizką, zgubiony w poniedziałek wieczorem około 8-jej. 88331

**Fortepian palisandrowy sprzedam. Krucza**  
3, m. 9, od 1-3-jej. 88350

**Fortepian o 7-ju oktawach, dobry, czarny,**  
rs. 100. Ul. Zgoda 3, m. 13. 88404

**Fabryka powozów M. Seideman, Leszno 52,**  
sprzedaje faeton, wołanciki, szarabany i sanki. 88127

**Fortepian bardzo dobry rs. 180. Szeroka**  
Freta 18, m. 7. 88123

**Garnitur mebli, łóżka, szafy, fortepian, bi-**  
blioteka, kredens, krzesła. Ulica Marjańska 5. 88483

**Kartofli do 20 wagonów mam do sprzedania.**  
Leopoldyna domu 23, m. 14, od 4 do 6-jej wieczorem. 88503

**Kasy ogniotrwałe, najtańsze i najlepsze u R.**  
Bohtego, Nowy-Swiat 34. 8569r

**Łóżka, szafki nocne, szafa, komoda, kredens,**  
stół, krzesła. Chmielna 62. 88494

**Meble tanio! Garnitur czarny, orzechowy,**  
lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, otomana, szafka lustrzana. Marszałkowska 119, między Ziemia a Sienną, mieszkania 15, parter, w drugą bramę. 87774

**Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy,**  
lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, otomana, szafka lustrzana, franki, Nowogrodzka 28, pierwsza brama od Marszałkowskiej, u właściciela domu. 88000

**Meble po zwinieciu magazynu, rozmaite**  
garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy i inne za bezcen. Świętokrzyska 11, m. 13. 88444

**Meble, garnitury, otomany, szeslongi, sofy,**  
szafy, łóżka, biurka, komody, kredensy i inne po niepraktykowanie niskich cenach. Krakowskie-Przedm. 10, m. 6. 88333

**Meble za bezcen, garnitury, otomany, sofy,**  
szeslongi, szafa, komoda, biuro. Elektoralna 20, m. 13. 88513

**Maszynę do szycia kapeluszy słomkowych**  
sprzedam. Długa 20, mieszka. 31. 88112

**Motor o sile 1 1/2 konia do dwóch koni, ame-**  
rykański, w dobrym stanie, do sprzedania z ustawieniem i puszczaniem w ruch za 350 rs. Oferty: „Motor S. K. 19” przyjmuje kantor Kurjera. 88507

**Meble czarne, eleganckie, aksamitem kryte,**  
kompletne umeblowanie jadalni dębowe, całkowie lub częściowo, tanio. Jerozolimka 78, m. 10. 87895

**Magazyn i fabryka mebli Maksymiljana**  
Makulasa, Grzybowska 87, zaopatrzony został w wielki wybór mebli wykwintnych i skromnych. Ceny fabryczne. 86779

**Omnibus na 14 osób, prawie nowy, zaraz do**  
sprzedania. Mostowa 9, w składzie węgli. 88536

**Porcelana, szkło, zegarek z dewizką, spinki**  
złote, szpilka złota, pierścienie z brylantem, obrączki złote i wiele innych rzeczy. Nowy-Swiat 64, mieszka. 15. 88478

**Para koni powozowych do sprzedania. Nowy-**  
Swiat 31. 88450

**Potrzebny stół kancelaryjny z 4-ma szufla-**  
dami. Przechodnia 3, m. 2. 88432

**Pianino nowe, zagraniczne, do sprzedania**  
albo wynajęcia. Długa 27, m. 13. 88366

**Do putkowniku Timoszenko jest zegarek zło-**  
ty z dewizką, para skrzypiec, płaszcz na elkach z kołnierzem bobrowym i wiele innych rzeczy. Cena umiarkowana. Praga, Brukowa 2, przyjmuję od godz. 1 do 3-jej. 88423

**Skrzypce stare do sprzedania. Wspólna 38,**  
m. 7, od 3 do 5-jej. 88290

**Tanio szuba damska tunakowa, wełna kry-**  
ta, kanapa, 6 krzeseł wyściełanych, wierzch zniszczony. Od 2 do 4-jej, Warecka 14, mieszka. 20. 86065

**Tanio garnitur mebli, kredens i różne przed-**  
mioty gospodarskie są do sprzedania. Krucza 20, mieszka. 9. 88300

**W pracowni Lubicz-Zaleskiej, Marszał-**  
kowska 90, m. 15, są do sprzedania lisy aksamitem wytłaczanym kryte za bardzo przystępną cenę. Można je widzieć codziennie od 10 do 1-jej po południu. 88347

**Wyjeżdżając zwiżam magazyn mebli, sprze-**  
daję tanio garnitury, kredensy, stoły, krzesła, łóżka, otomany, szafy. Mokotowska 59, przy Placu św. Aleksandra, Koperski. 87204

**Z powodu wyjazdu jest tanio do nabycia lu-**  
stro, szafa, stoły, łóżko z materacem sprężynowym i sprzęty kuchenne; jeszcze tylko kilka dni. Ordynacka 18, mieszkania 8, oficyna, I-sze piętro. 88477

### Interesa handl. i mająt.

**Restaurację albo szynk może złożyć**  
A. bez ryzyka od Nowego Roku obrotny fachowiec, chrześcijanin, w lokalu umyślnie wybudowanym, przy kolei i postoiu furmanek. — Komorne 400 rs. za 5 okien partera. Adres swój złożyć w Kurjerze pod wyrazem „Okazja”. 88487

**Szynk specjalnie wybudowany do otwar-**  
cia na Nowy Rok, z powodu choroby do odstąpienia. Adresy składać w Kurjerze Warsz. pod „Szynk”. 87869

**Bez pośrednictwa sprzedam za gotówkę**  
lub zamienię na dom w Warszawie moją wieś, mającą 50 wick ziemi pszennej w wysokiej kulturze, z łąkami, lasami oraz inwentarzem żywym i martwym w dobrym stanie, bez serwitutów, bez długów, prócz trzydziestu tysięcy Towarzystwa. Aby uniknąć straty czasu oznajmiam, że wartość dóbr wynosi najmniej 130 tysięcy rubli. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod adresem „Neptun”. 88004

**Bardzo tanio do sprzedania z powodu wyja-**  
zdu sklep materiałów piśmiennych i galanterji. Wiadomość: Nowy-Swiat 34, mieszka. 27. 88167

**Chcę kupić dom bez pośrednictwa, w szacun-**  
ku 50 000. Wiadomość: Żorawia 6, mieszka. 2. 88373



**Cukiernia z bilardem do odstąpienia.** Wiadomość w kiosku na Placu Teatralnym. 38457

**Do interesu handlowego na prowincji** potrzebny jest w-pólnik z kapitałem 3,000 do 4,000 rs. lub komisjoner (agent) z taką kancją. Wiadomość: Miodowa 17, m. 40, do 10-jej zrana i od 7-jej wieczorem. 38223

**Do sprzedania sklep kolonialno-spożywczo-dystrybucyjny** na dogodnych warunkach. Wiadomość na miejscu, Zielna 16. 38008

**Do sprzedania fabryka wapna hydraulicznego (cementu)** w Galicji, pół mili od stacji kolei. Reflekt. 10i otrzymują bliższe szczegóły T. T. Chmielna 10, m. 12. 37813

**Do sprzedania bez pośrednictwa plac w** środku miasta położony, przeszło 3,000 łokci, z oficyną murowaną. Kapitał zostawia na lat 6, z ustępstwem pierwszeństwa dla T. K. M. Wiadomość, Ziemia 33, m. 1, od 11-jej do 5-jej. 33663

**Dobry interes kolonialno-spożywczy do sprze-** dania. Wiadomość: Krakowskie-Przedmie-ście 10 domu, w sklepie. 38354

**Dystrybucję, która kosztowała 1,100 rs.,** sprzedam zaraz z towarem za 450. Targu rocznego około 5,000. Można sprawdzić ksią-żki lub w sklepach, zjad biorę towar. Chmiel- na 13. 3814

**Do wspólni potrzeba zarsz 40,000.** Gwaran- cja hipoteczna. Oferty „Udział”, Rajchman i Frencler, Senatorska 26. 3658r

**Do niewielkiej lecz dobrze prosperującej** fabryki artykułu codziennego zapotrzebo- wania, potrzebny wspólnik, dobry wojażer, z kapitałem 5,000—8,000 rs. Własnoręczne ofer- ty pod L. R. 170 w Biurze ogłoszeń, Senator- ska 26. 3636r

**Do sprzedania sklep spożywczy.** Karmeli- deka 13, po „Merkurym”. 38455

**Folwarczek dwie włóki pszennej ziemi,** z zabudowaniami, pod Warszawą, do sprze- dania. Chłodna 3, m. 4. 38443

**Folwarczek dwuwłokowy, blisko Warsza-** wy, wydzielawie, sprzedam. Stare-Miasto 25, mieszk. 8. 38097

**Jest do sprzedania kilka wozów ze skrzynia-** mi i kilka par chemont. Wiadomość: Mar- szalkowska 129, u stróża. 38187

**Kawiarnia zaraz do sprzedania.** Wiadomość w kiosku obok Kopernika. 38500

**Mieszkając w najruchliwszym punkcie han-** dlowym i posiadając rozgałęzione stosunki, poszukuje się komisów oraz zastępców jakiej- kolwiek branży. Pierwszorzędne referen- cje lub kaucja hipoteczna. Graniczna 17, mie- szkania 3. 38379

**Mleczarnia do sprzedania z czterema kro-** wami. Ul. Leszno 61. 38377

**Można kupić bardzo korzystnie, ale zaraz,** dobry interes handlowy, specjalność nieko- nieczna. Kapitał potrzebny niecałe 8 tysięcy rubli. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod „Wypadkowo”. 38352

**Marszałkowska 110. Dystrybucyjno-ga-** lanteryjny sklep do sprzedania, bardzo ele- gancko urządzone. 38121

**Nr. 7 Nowowiejska. Z powodu zmiany inte-** resów rodzinnych sklep spożywczo-dystry- bucyjny z ładnym mieszkaniem, piwnicą i ko- mórka oraz zapasami zimoweli, do sprzedania za rs. 350. 38091

**Oddam kuchnię z przekąskami oraz piwo w** dzierżawę, a także sprzedam urządzenie sklepowe. Wiadomość: Podwale 16, dystry- bucja. 38465

**Potrzebny wspólnik do fabryki dobrze pro-** centującej z paroma tysiącami rubli. Jeżeli możebne, oferty składać w języku niemieckim pod „Edward” w Kurjerze Warsz. 3848

**Propinacja miejska w Żarkach jest do wy-** dzierżawienia od dnia 1 (13) stycznia 1892 r. Razem z propinacją wydzielawiony być także może browar piwa bawarskiego i dystrylarnia. Wiadomość bliższa w zarządzie dóbr Żarki przez Myszków, przy kolei warsz.-wied., w Żarkach. 3631r

**Plac przy ul. Hortensji do sprzedania.** Wia- domość u właściciela domu, ulica Hortensja 2. 38039

**Potrzeba 35,000 na hypotekę.** Pośrednik o- trzyma prowizję. Oferty „Hypoteka” Rajch- man i Frencler, Senatorska 26. 3659r

**Pralnia do sprzedania w dobrym punkcie.** Róg Widok i Brackiej 19, m. 18. 38514

**Pośrednik potrzebny do sprzedania sklepu** spożywczego. Wiadomość u szwajcara ban- ku handlowego. 38192

**Rubli 10—15,000 potrzeba na hypotekę dużej,** ładnego domu, w którym się mieści so- lidna pierwszorzędna fabryka. Suma będzie u- mieszczone w pierwszej połowie wartości do- mu. Procent dobry. Oferty przyjmuje kantor Kurjera sub „Lokacja”. 38490

**Sklep dystrybucyjny z materiałami piśmien-** nymi sprzedam tania. Wiadomość na miej- scu, Bracka 5. 38245

**Sprzedaje się place przez publiczną licytac-**ję. Wiadomość: Nowolipie 6, mieszka- nia 13. 38250

**Sklep spożywczy do sprzedania, punkt do-** bry. Senatorska róg Placu Zamkowego 38164

**Skład węgla tanio sprzedam.** Furmańska 38163

**Sklep spożywczy, owocarnia do sprzedania.** Wiadomość na miejscu, ulica Nowy-Swiat 19. 38340

**Sklep dystrybucyjno-spożywczy naprzeciw** fabryki Norblina sprzedam zaraz. Żelazna 46. 38318

**Sklep spożywczy do sprzedania za rs. 45.** z powodu nagłego wyjazdu. Ulica Pańska 78. 38345

**Sklep spożywczo-dystrybucyjny z mieszka-** niem sprzedam tania. Leszno 31. 38186

**Sklep spożywczo-dystrybucyjny w dobrym** punkcie, do sprzedania. Zgoda 6. 38181

**Sklep spożywczy do sprzedania.** Ulica Solna 11. 3856r

**Sklep spożywczo-dystrybucyjny sprzedam.** Koszykowa 36. 37951

**Sklepek spożywczy z dystrybucją do sprze-** dania. Ul. Włocław 23. 38373

**Sklep rzeźniczy do sprzedania zaraz z powo-** du zmiany interesu. Chmielna 98. 38369

**Sklep spożywczo-dystrybucyjny z owocarnią** zaraz do sprzedania. Świętokrzyska 6. 38358

**Sklep spożywczo-dystrybucyjny, narożny,** jest do sprzedania zaraz z powodu nagłego wyjazdu za przystępną cenę. Wiadomość w sklepie, róg Prostej i Wroniej. 38400

**Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprze-** dania. Wiadomość w kiosku, Krakowskie-Przedmieście, obok Kopernika. 38392

**Sklep spożywczo-dystrybucyjny z prenume-** ratą pism periodycznych do sprzedania. Ul. Hoża 48. 38391

**Sklep dystrybucyjno-piśmienny zaraz do** sprzedania. Hoża 6, m. 8, Kondracki, od 8 do 1-jej. 3864

**Sklep naftowo-mydlarski, dobrze procentu-** jący, sprzedam tania. Wiadomość tamże, Podwale 28. 38466

**Sklep dystrybucyjno-spożywczy do sprze-** dania. Żorawia 22. 38445

**Sklep wiktuałów, dający utrzymanie, tania,** Garbarska 5, przy Marjensztadzie. 38134

**Sklep mydlarski do sprzedania.** Wiadomość Smolna, róg Nowego-Swiatu. 38430

**Sklep do sprzedania naftowo-mydlarsko-ma-** larski i dystrybucyjny. Ciepła 4. 38350

**Traktjerna jest do odstąpienia zaraz.** Wa- runki przystępne. Wiadomość na miejscu, Krakowskie-Przedmieście 4. 38413

**Tanio z powodu nagłego wyjazdu sprzedam** sklep spożywczo-dystrybucyjny. Ul. Waro- cka 1. 38421

**W dobrym miejscu sklep spożywczo-dystry-** bucyjny sprzedam. Marszałkowska 141, mieszk. 12. 38247

**Z powodu wyjazdu sklep spożywczy do** sprzedania. Nowogrodzka 4. 37880

**Zaraz do sprzedania dystrybucja oraz mate-** rjały piśmienne. Świętojańska 6. 38417

**Z powodu wyjazdu do odstąpienia dystry-** bucja od Nowego Roku. Podwale 16. 38371

**Z powodu samotności do sprzedania sklep** wiktuałów z dystrybucją, rs. 130. Marjen- szadt 11. 38511

**Z powodu wyjazdu pralnia do sprzedania.** Dunaj Szeroki 8. 38357

**Z powodu wyjazdu do sprzedania sklep spo-** żywczy. Ogrodowa 45. 38476

**Z powodu nagłego wyjazdu sprzedam sklep** legumin za bardzo niską cenę. Żelazna Bra- ma, Bazar Janasza 102. 3640r

**Z powodu wyjazdu jest do sprzedania pral-** nia w środku miasta, z wyrobioną klientelą, za przystępną cenę. Wiadomość: Praga, Żab- kowska 4, pralnia pod firmą „Róża”. 38191

## L o k a l e.

**Chmielna 49. Pokoje kawalerskie z pięknym** widokiem na dworzec kolei Wiedeńskiej od 1 stycznia 1892 do wynajęcia. Dom skanali- zowany i usługa na miejscu. 3652r

**Chmielna 5. Pokoje umeblowane, komple-** tnie przerobione. Dwa mogą być z kuchnią, oddzielnym wejściem. Wiadomość u rządcy na parterze. 38416

**Do wynajęcia sklep z mieszkaniem na** Szynek lub restaurację; do sprzedania forte- pian o siedmiu oktavach. Wiadomość: ulica Świętojańska 17, m. 15. 38410

**Do wynajęcia przy rodzinie pokój umeblo-** wany, z usługą, samowarem; tamże obiady. Zgoda 5, m. 27. 38426

**Do wynajęcia pokój duży, przyzwolcie u-** meblowany, opał, usługa. Miodowa 12, mie- szkania 18. 38437

**Do wynajęcia stajnia na 3 konie i wozu-** wnia. Miodowa 18. 38306

**Do wynajęcia zaraz sklepiki.** Stare-Miasto 20. Wiadomość: Mokotowska 55, u właścicieli. 38282

**Do wynajęcia zaraz, z powodu wyjazdu,** 4 pokoje, z wszelkimi wygodami, na 2-m piętrze. Mokotowska 25, dom narożny. 37972

**Kuchienka do najęcia za posługę, oraz po-** mieszczenie dla panienki chcącej korzystać z konwersacji francuskiej lub niemieckiej. Sen- atorska 5, m. 4. 38116

**Lokal po zakładzie fotograficznym do wyna-** jęcia od 1 kwietnia. Miodowa 6. 38361

**Lokal z 7-u pokoi, z powodu wyjazdu, tania** do odstąpienia, w każdym czasie. Marszał- kowska 148, m. 5. 38233

**Pokoje pojedyncze z opalem i usługą, na** 1-m piętrze, od frontu, do wynajęcia. Mar- szalkowska 114, róg Złotej. 3399r

**Pokój umebłowany, osobne wejście, usługa,** samowar, opał. Krucza 15—4. 38418

**Poszukuje się pokoiku umebłowanego, z ca-** łodziennym utrzymaniem, w okolicy Chłod- nej. Wiadomość: Krak.-Przedm. 38, mieszka- nia 33. 38196

**Przyjmę jako współlokatorke, osobę przy-** zwolną lub panienkę na stancję. Wszelkie wygody, fortepian, opieka. Złota 5—33. 38151

**Pomieszczenie dla panienki, fortepian,** korepetycje, kowersacja rs. 15 miesięcznie. Złota 24, m. 9. 38462

**Pokój umebłowany, osobne wejście do naje-** cia. Śliska 11, m. 3. 38471

**Pokój umebłowany, z pięknym widokiem na** dworzec kolei Wiedeńskiej, od zaraz do wy- najęcia, z usługą i opalem, za rs. 10 miesię- cznie. Chmielna 49, m. 48. 3653r

**Pokój z osobnym wejściem, froterowany, z me-** blami, usługą i samowarem, 12 rubli. Kra- kowskie-Przedmieście 9, m. 5. 38427

**Pokój elegancko umebłowany, od frontu, z** osobnym wejściem. Nowy-Swiat 70, m. 11, 2-e piętro. 38461

**Pokój frontowy, trzy-okienny, wygodnie u-** meblowany, opał, usługa. Hoża 9, mieszka- nia 8. 38468

**Pokój kawalerski do wynajęcia zaraz.** Nowy-Świat 7, parter, wiadomość u stróża. 38119

**Pokój umebłowany, całodziennie utrzymanie,** fortepian, dla przyzwolitej kobiety 25 rs. miesięcznie. Szpitalna 3, m. 6. 38491

**Pokój z umebłowaniem, opalem lub bez.** Je- rozolimka 78, m. 10. 38479

**Pokój dla kobiety, może być z fortepianem i** życiem. Krucza 40, m. 13. 38387

**Szynek do wynajęcia. Róg Nowolipie i Wol-** nia 98. 38495

**Są do wynajęcia zaraz 2 pokoje, z przed-** pokojem, pięknie umebłowane. Chmielna 10, wiad. u stróża. 38388

**Sklep duży i sklep mały do wynajęcia, od** 1 stycznia 92 r. Ulica Mazowiecka 6. 37988

**Zaraz do wynajęcia duży sklep z urządzo-** niem lub bez, w teatrze wprost Niocelej. Kontrakt pięcioletni. Wiadomość tamże, sklep Kozłowskiego. 37911

## o niesienia rozmaite.

**Akuszerka przyjmuje na słabość bez legity-** macji, z umieszczeniem dziecka, dyskretna, zapewniona. Pokoje z osobnym wejściem. Sto- suje metodę antyseptyczną. Leszno 24, mie- szkania 22. 38382

**Akuszerka Bukowska przyjmuje na słabość,** Aczas dłuższy lub krótszy, bez legityma- cji, z umieszczeniem dziecięcia. Bednarska 21. 38483

**Akuszerka z dyplomem medyko-chirurgi-** cznej akademii, udziela porady swej spe- cjalności paniom potrzebującym zupełnej dy- skrecji, przyjmuje na słabość i czas dłuższy, bez meldunku, z umieszczeniem dziecka, w po- kojach oddzielnych. Nowy-Swiat 26, mie- szkania 21. 38504

**Akuszerka B. J. przyjmuje panie na słabość,** Aczas dłuższy, bez legitymacji, umieszczenie dziecka. Włodzimierska 3, mieszkania 1. 38439

**A) Staniki trykotowe, żakiety, sukienki dla** dziewczynek i ubranka dla chłopczyków wykonują się w przeciągu 24 godzin. Kró- lewska 45, mieszkania 15. 2421r

**Bardzo tania wykonuję roboty tapicer-** skie, wykwinne, najświeższe dekoracje, przerabiam meble, materace. Ulica Wspólna 13. 38397

**Dnia 29 grudnia zgubiona została portmone-** ta skórzana, zawierająca rs. 31. Łaskawy znalazca raczy oddać zgubę pod № 11 ulica Aleksandra, mieszkania 2. Nagrody ru- bli 5. 38489

**Dla kobiet najpraktyczniejsza książka do ra-** chunków domowych nakładem J. Białkows-kiego. Cena 60 kop. Można nabywać we wszystkich księgarniach. Skład główny T. Po- plawski, obok uniwersytetu. 36708

**Dla L. R. 170. Pędąc w stanie zadosyć ncz-** yć pańskim wymaganiom, chcę widzieć fir- mę i rodzaj fabrykacji. Oferty dla № 100 przy- muje biuro ogłoszeń, Senatorska 26. 3651r

**Kroju za pół ceny w bieżącym sezonie wy-** kjątkowo 5 rubli, wyuczasz gruntownie wy- twornym, najłatwiejszym, prawdziwym syste- mem Wortha. Nowy-Swiat 24, m. 3. 38486

**Mamka młoda, ze świeżym pokarmem, trzy** tygodnia po słabości, dziecko nie żyje, ży- czy sobie wziąć dziecko do piersi. Droga Górczewska, za koleją domu № 29, wiadomość u gospodarza. 38447

**Massażystka, Aleksandra Plotowska** przyjmuje od 5-jej do 7-jej, Chmielna 5 i zamuje się masażem pod dozorem leka- rza. 38390

**Nagrody rs. 10!! W dniu 25 grudnia r. b. w** przejeździe ulicami: Chłodną, Ogrodem, Sa- skim do Nowego-Swiatu, lub w kościele św. Krzyża, zgubiono oczko od pierścienka, turkus otoczony brylantkami w złotej oprawie. Ła- skawy znalazca raczy zwrócić na Przyokopo- wa 13, z rogatki Wolskiej na lewo 4-ty dom, za powyższą nagrodą—do właściciela do- mu. 38428

**Nabywca zegarka złotego z monogramem** N. L. P. oraz obrączki z temiz literami 18-5 ro- ku, zechce zgłosić się: Piękna 29, mieszkania 4, dla porozmienia się, o odkupienie tych przedmiotów. 38438

**Najlepszy kordonek do rękawiczek sprze-** daje skład J. Lukrec. Ulica Marszałkowska 132. 36715

**Nagrody rs. 5. Dnia 26 grudnia przecho-** dząc o 11-jej wieczorem od domu № 7 na Krakowskim-Przedmieściu ku ulicy Tręba- ckiej, zgubiono zostały dwa klucze na kółku, z których jeden duży z połączonym końcem. Znalazca zechce zwrócić klucze na Trębacką 4, m. 3, za powyższą nagrodą. 38154

**Nagrody rs. 10. W środę d. 23, o godzinie** 11½ wieczorem, na dworcu Nadwiślańskim zgubiono pugilares zawierający 47 rs., ciwarka losu № 19192 i rozmaite notatki. Upamięć proszę uczciwego znalazcę o odniesienie: Wspólna 7, stróż wskaże. 38341

**Obiady prywatne w domu i na miasto** wydaje od 1—4. Elekoralna 21, mieszka- nia 10. 38442

**Obiady smaczne i zdrowe w domu prywatnym.** Dałkiewiczowska 10, m. 1. 38365

**Obiady wyborne, higieniczne, wydawane w** prywatnym domu przez pierwszorzędnego kucharza, 70, 50, 40 kop. W abonamencie dzie- sięć kop. taniej. Krucza 35, mieszkania 4, pierwsze piętro. 38473

**Przybłąkała się suczka (buldog) za Wol-** skiem rogatkami, (wielkie Kolo), odebrać można za zwrotem kosztów. Wiadomość w do- mu Michelusa, u Kotwickiej Marjanny. 38485

**Polecam się Szanownym Paniom potrzebu-** jącym w domu hydropatii, kąpielowa z Na- lęczowa Józefa Hlečka. Chmielna 47, mie- szkania 14. 38497

**Potrzebna massażystka. Warunki podać do** Kurera pol. „Massażystka”. 38432

**Tanio! odświeżam i reparuję meble akuracnie.** Aleksandra 6.—L. Buks. 38179

**Tylko 25 kop. 25 biletów imiennych nowo-** tecznych wykonywa w ciągu 10-ciu minut drukarni Jakóba Keltera, Rymska 2, róg Se- natorskiej, dom hr. Przezdzińskiego. 38109

**Wyjeżdżając z Berlina, trzy-miesięczny, bury,** końce uszów i ogona czarne, zaginął dnia 4-go b. m. Znalazca zechce odprowadzić: Ho- ża 50, m. 6, za nagrodą. 38198

**W zakładzie introligatorskim S. Tannen-** bauma, Twarda 12, wykonywają się wszel- kie roboty, dokładnie i punktualnie. 36651

**Wyuczasz się strojów za opłatą.** Żorawia 4, mieszkania 4. 38403

**Za nagrodą rs. 5, kto da znać gdzie się** znajduje, lub odprowadzi psa zaginionego d. 23 b. m. Cały biały, rasy szpitz, czarne śli- pie, uszy stojące, ul. Wspólna 10, m. 30. Nie- prawy posiadacz takowego poszukiwanym be- dzie droga sądowa. 38109

**Zaginął pies wyżeł, ceter czary, końce łap,** piersi białe, 8-miesięczny, wabi się Neptun, odprowadzić za nagrodą. Wspólna 36. 38396

**Zaraz potrzebna mamka wiejska, bez dług,** młoda, zdrowa, do dwu-miesięcznego dziecka. Włodzimierska 23, m. 5. 38462

**Zaginął dowód depozytowy wydany przez** dom bankowy S. Natanson i Synowie dnia 22 października 1891 r., na imię Jakóba En- gelmana i Luzera Prywesa na zdeponowane rs. 11,700 w papierach publicznych. Uprasz- się znalazcę o złożenie tego dowodu u J. M. Prywesa, Nalewki 3, lub u Wielmożnych: S. Natanson i Synowie, Stosownie zastrzeżenia poczynione zostały. 38356